Է. ՏԱՐԻ 1792 ԹՈՒՄԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 25 ՔԱՂՈՑ 4382 — Հ. Տ. 2 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1890 — Ն. Տ. 14 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1890 — ՀԻՃՐ. 22 ՁԻՄԱԶԻԻ ԷՎԼԻԼ 1307 ԵՐԵՔՇԱԲԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ԱՐԵՍ ԹԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄ. ԲԱՆԱԿԱՆ ՕՐԱԳՐՈՒ
Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آروملك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du Journal ARKEVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԻՆ ՕՐՈՎ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL.

3766-Ա.Հ.
№1792-1932
2/Ի-25/VI
2013
591-56

Կ. ՊՈԼԻՍ, 2 ՅՈՒՆՈՒԱՐ, 1890

ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ
1889-1890

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ

Տարին որ կիւրակի երեկոյ հրաժեշտ առաւ մեզմէ՝ քաղաքական դէպքերով նշանաւոր տարի մը չեղաւ. Միակ պարագայն որով կարեւորութիւն ստացաւ՝ 1789ի Ֆրանսական Մեծ Յեղափոխութեան հարիւրամեկին հանդիպումն էր, որուն ի պատիւ Ֆրանսա պարզեց աքանչելի Արուեստահանդէս մը. 1889 տարւոյ այս մեծ դէպքն ապացոյց էր ո՛չ միայն Ֆրանսայի եւ քաղաքակիրթ աշխարհին հարիւր տարիէ հետէ իրագործած զարմանալի յառաջդիմութեան, այլ եւ սա իրողութեան թէ 1889 խաղաղութեան տարի մ'եղաւ, և նախորդներէն աւելի զերծ մնաց պատերազմի երկիւղներէ. Ասով հանդերձ, ամէն ժամանակ աւելի այս տարւոյ մէջ Մեծ Տէրութիւնք ամենայն փութաջանութեամբ յառաջ տարին սպառազինութիւններն, և փէթերսպուրկէ ի Փարիզ, Լոնտոնէ ի Հռոմ, ընդ համայն Եւրոպա, լրջօրէն պատրաստութիւնք կատարեցան Եւրոպեան աշխարհագրական քարտէսին մէկ ընդհանուր վերակազմութեան, որ անխուսափելի կը կարծուի.

Քաղաքականութեան ընթացքին վրայ տիրող գլխաւոր զօրութիւնն էր Երրեակ Նիզակակցութիւնն, որուն հաւատարիմ մնացին Գերմանիա, Աւստրիա և Իտալիա. Վիլհելմ Բ. երիտասարդ Կայսրն իւր այցելութեամբ աւելի եւս ամրացուցաւ այս քաղաքական կապակցութիւն. Երեք Տէրութիւններն այ նիւթական ամէն զոհողութիւն ստանձնեցին Եւրոպիոյ մնայեալ մասին հանդէպ զօրաւոր դիրք բռնելու համար. Ամենէն ուշադրաւ էին Իտալիոյ ապառազինութիւնք, որ իւր տնտեսական անձուկ կացութեան հակառակ, չխնայեց միլիոնաւոր վարիներ՝ իբրեւ Մեծ Տէրութիւն իւր դիրքը պահպանելու և զօրացնելու համար.

Երրեակ Նիզակակցութեան հանդէպ Ֆրանսայի և Ռուսիոյ թաքուն դաշնակցութիւնն 1889ի մէջ պաշտօնական վաւերացում չստացաւ. Ռուսիա իւր լռին և զգուշաւոր ընթացքէն չշեղեցաւ բնաւին. Իւր դարձուածքներուն կատարեալ ազատութիւնը պահելու համար պաշտօնապէս ո՛չ մէկ Տէրութեան հետ դաշնակցեցաւ, և ո՛չ մէկին դէմ գժտեցաւ. Մինչեւ իսկ Ալեքսանդր Գ. փոխադարձ այցելութեան չենց Գերմանիոյ, Աւստրիոյ, Իտալիոյ և Թուրքիոյ հետ իւր յարաբերութիւնները պաշտօնապէս բարեկամական սահմանի մէջ պահելու հոգ տարաւ. Ի վերայ այսր ամենայնի, ֆրանսական և ռուս ազգերն ու կառավարութիւնք ճըշմարիտ բարեկամութեան շատ մը հաւատաքիր փոխանակեցին, և այսօր, երբեակ նիզակակցութենէ եւաքը, փբրանքեւռուս բարեկամութիւնը տիրող քաղաքական ազդեցութիւնն է յեւրոպա և արեւելեան աշխարհավարութեան մէջ.

Թուրքիա, Վեհ. Սուլթան Ապտիւլ-Համիտ Կայսեր շրջահայեաց աշխարհավարութեան շնորհիւ, անկախ և չէզոք ընթացք մը բռնեց, ո՛չ մէկ ո՛չ միւս կողմն հակելով քաղաքական ներքակ ուղղութեանց մէջ որք իւր առջեւ կը ներկայանային, Ռուսիոյ հետ իւր բարեկամական յարաբերութիւնները պահպանելով հանդերձ, Գերմանիոյ հետ իւր մտերմութիւնն աւելցուց և զօրացուց, մանաւանդ Վիլհելմ Բ. Կայսեր ի Կ. Պոլիս ուղեւորութենէն ի վեր, որ տարւոյս կարեւորագոյն դէպքերէն մին եղաւ. Ներքին և արտաքին ինդիրք այս տարի եւս պակաս չեղան, բայց Կայսերական կառավարութիւն յաջողեցաւ դըժուարութիւնները սահմանափակել, և միջազգային կացութիւնը նպաստամատոյց եղաւ Բ. Դրան ճգանց. Կրետէի ապստամբութիւն, Եգիպտոսի անգլ. գրաւումը, Պուլկարիոյ ընթացքը, Զեռնակորայի և Սերպիոյ սահմանաց վրայ ծագած դէպքեր, մանկեգոնեան իրողութիւնք եւ ուրիշ բարեկարգական և գաղտական ինդիրներ օրուան զբաղումներն եղան. բայց Թուրքիա 1890 տարին կը թեւակոխէ ներքին և արտաքին խաղաղութեան մէջ, որուն մեծապէս պէտք ունի իւր ելմտական նախարարին՝ Վսեմ. Ցակոբ փաշայի ելմտական և անտեսական բարեկարգութեան արդիւնաւոր խորհուրդներն իրագործելու համար.

Եգիպտոս հանդարտ տարի մը անցուց, իւր սահմանաց վրայ վայելելով անգլեւեգիպտական զօրաց ալաբերջ հսկողութիւնը. Սուտանեան հրոսակք բոց պարբերական արշաւանաց դէմ. Անգլիա փոխօրէն չմնացուց Եգիպտոսի հետ իւր յարաբերութեան պայմանաց մէջ. Այս պատճառաւ Անգլիոյ և Ֆրանսայի միջեւ վէճը կը շարունակէ. Ֆրանսայի հակառակութիւնն Անգլիոյ Եգիպտական աշխարհավարութեան դէմ, երեւան եկաւ երկու կարեւոր ինդրոց մէջ. Ֆրանսա չհաւանեցաւ Եգիպտոսի առանձնաշնորհեալ պարտուց տոկոսին 100ին 5էն 4ի իջուցման, և տարապարհակ աշխատութեան Դահիրէի կառավարութեան առաջարկած ձեւով խաչանման, մինչեւ որ Անգլիա բացորոշ յայտարարէ թէ ո՛րչափ ժամանակէն իւր զօրքը պիտի քաշէ հանէ երկրէն.

Պուլկարիոյ մէջ Ֆերտինանտ իշխան և Պ. Սթամպուլովի նախարարութիւնն հաստատ մնացին, և իրենց իշխանութիւնն ամրապնդեցին իսկ՝ բարեկարգութիւն պահպանելով, թէեւ երբեմն քմահաճ միջոցներով, երկրին անտեսական զարգացման հզօրապէս նպաստելով, և հանրային վստահութիւն դրաւելով իշխանապետութեան մէջ և դուրսն, որոյ ապացոյց է 30 միլիոնի փոխառութիւնը. Բայց Տէրութիւնք չը ճանչցան զՖերտինանտ Իշխան, հակառակ Աւստրիոյ և Անգլիոյ կառավարութեանց քաջալերական ընթացքին, չուզելով անդր քան զչափն գրգռել զՌուսիա, որ խորապէս վշտացած է Պուլկարիոյ մէջ անցած դարձած բաներէն, և պատեհ առթի կը սպասէ իւր քաղաքական նկատմանց համապատասխան փոփոխում մը յառաջ բերելու համար, ինչպէս յաջողեցաւ ի Սերպիա, ուր Միլան թագաւոր, Աւստրիոյ բարեկամն և ռուսական ազդեցութեան հակառակորդն, հարկադրեցաւ հրաժարիլ գահէն, զոր թողուց իւր անչափահաս որդւոյն, և իւր բոլոր ճգանց հակառակ, իւր կին, Նաթալի թագուհի, զոր կարծեցեալ դատավարութեամբ մը արձակած էր, եկաւ հաստատեցաւ որդւոյն մօտ, ի Պելկրատ, որ Պալքանեան թերակղզւոյ մէջ հակաւտարեան ազդեցութեանց կեդրոն մը դարձած է այժմ, ընդ խրնամապետութեամբ Պ. Ռիսթիչի, երեւելի ռուսասէր գործիչին.

Զեռնակորա, Ռուսիոյ կայսերական գերդաստանին հետ խնամութիւն հաստատելով, քաղաքական մեծ յաջողութիւն մը ունեցաւ 1889 տարւոյն մէջ, որ Ռուսիոյ համար ևս առաւելութիւն մ'է, քանի որ Պալքանեան թերակղզւոյ մէջ կը զօրացնէ ռուսական յենարան մը. Ալեքսանդր Դ., ի խոր խոցեալ իւր նախկին նիզակակցաց հակառուս ուղղութենէն, հռչակեց թէ Զեռնակորայի Նիքոլա իշխանն իւր միակ անկեղծ և ճշմարիտ բարեկամն է. Զեռնակորայի սոսին ևս առթիմ'եղաւ Ռուսիոյ օգնութեան ձեռն կարկառելու Սեւ Լեռնցւոց, որոյմէ քանի մը հազար հոգւոյ ի Սերպիա գաղթեցումը մեկնուեցաւ ո՛չ այնչափ մարդասիրական որչափ քաղաքական տնօրինութիւն մը.

Թէպէտ Յունաստան ևս իւր իշխանուհին հարս տուաւ Ռուսիոյ կայսերական գերդաստանին, բայց առաւելապէս գերմանական աշխարհավարութեան շրջանակին մէջ մնաց՝ իւր գահաժառանգ իշխանին կնութեան առնելով Ֆրեդերիկ Կայսեր ամենէն սիրելի դուստրը, Հոյր Վիլհելմ Բ. Կայսեր, որուն յԱթէնս այցելութիւնն Յունաստանի տարեգրութեանց մէջ երեւելի տեղ մը բռնելու սահմանուած է. քանի որ քաղաքական մեծ ազդայ կը խոստանայ. Թուրքիոյ և Յունաստանի միջեւ յարաբերութիւնք ի հարկէ ձգտեալ էին Կրետէի ապստամբութեան պատճառաւ, ուստից մեծ թուով յԱթէնս ապաստանած գաղթականներ հանրային կարծիքը կը գրգռէին չափազանցեալ նկարագրութեամբք, և թէպէտ հելլէն բանակն ու նաւատորմը զօրացնելու նպատակաւ կարգ մը տնօրինութիւնք եղան, բայց Պ. Թրիքուփիսի խոհեմ վարչութեան ներքեւ, Հելլէնք համեմատապէս զգոյշ կեցան, թերեւս ալ ազդուելով ներքոյալից լեզուէն որով Վիլհելմ Կայսր կը խօսի Օսմ. բանակին բարւոք կազմակերպութեան վրայ.

Ռումանիոյ մէջ Պ. Պրաթիանոյի նախարարութեան տապալմամբ աւստրիական և գերմանական ազդեցութիւնք նոր հարուած կրեցին և ռուսական ազդեցութիւնք նոր յաջողութիւն մ'ունեցաւ, և թէպէտ Պ. Քաթարճիի նախարարութիւնն եւս կանգուն չմնաց, բայց տիրող հոմն՝ ի Ռումանիա եւս՝ հիւսիսայինն է.

Ամն Հիւսիսն այ այս տարի քաղաքականապէս անշարժ մնաց գրեթէ, իւր բոլոր ուշադրութիւն ու զօրութիւնը նուիրելով իւր բանակը կազմաւորելու, իւր նաւատորմն ստուարացնելու, թէ՛ Պալթիկ և թէ մանաւանդ Սեւ ծովու մէջ, և իւր սահմանագլուխներն ամրացնելու, գլխաւորապէս Աւստրիոյ և Գերմանիոյ դէմ. Ռուսիա 1889 տարւոյն մէջ յաջողապէս յառաջ տարաւ իւր Կեդր. Ասիոյ նորստաց տիրապետութեան ամրապնդումն, երկաթուղեաց և ճամբայներու շինութեամբ, առեւտրական հաղորդակցութեանց հաստատմամբ, և եթէ դէպ յԱֆղանստան յառաջխաղալէ դադրած է առժամապէս, Խորասանի պարսիկ նահանգին մէջ հաստատուելու ջանադիր կ'երեւի. Կաւկասիոյ տակաւ բարգաւաճման ապացոյց մ'ընծայեց Տփղիսի ցուցահանդէսն, և թէպէտ այս տարի եւս Տաճուտքով Քորաքով իշխան հաստատեցաւ իբրեւ քաղաքական և զինուորական կուսակալ Կաւկասիոյ, բայց կը զրուցուի միշտ թէ Կաւկասիոյ վարչութեան մասին հիմնական փոփոխումնք ի գործ պիտի դրուին, և Մեծ-Դուքս մը ի Տփղիս պիտի դրուի. Ցեղափոխական տարերք համեմատապէս հանդարտ մնացին, և [illegible] մէջ տարուեցան պայթիկներ [illegible] մէջ, որոց դերմանացեղ ազդարարութիւնը, Լեհերէն ո՛չ նուազ յամառութեամբ, կ'ընդդիմանայ ամէն բանի որ ռուսական է.

Արտաքին իրողութեանց մէջ որք ուշադրակի չեն վերաբերիր Թուրքիոյ՝ տարւոյս կարեւորագոյն դէպքերը տեղի ունեցան ի Ֆրանսա, որ 1889ի սկիզբը սաստիկ յուզման մէջ էր, Պուլանժէութեան աճեցուն յաջողութեան պատճառաւ. Հանրապետութիւնն իւր հիմանց վրայ կ'երերար. Կը վախցուէր թէ ֆրանսական ժողովուրդը, միշտ նորութեան հետամուտ, և հանրապետական վարչութեան բաղմաթիւ սխալներէն ձանձրացած, նոր արկածախնդրութեան մը դիրկը պիտի նետէր ինքզինք, վտանգելով թէ՝ իւր ճակատագիր և թէ Եւրոպիոյ խաղաղութիւնը. Բայց այն պահուն երբ Պուլանժէութիւն իւր զէնիթն հասած կը գտնուէր՝ բացուեցաւ Արուեստահանդէսն, աշխարհ տեսաւ զարգացեալ վիճակն այն երկրին որ Հանրապետականաց ձեռքէ կործանման մատնեալ կը համարուէր, և Պ. Պ. Թիւռաւի և Քոնսթանի հնարիմաց վարչութեան տակաւ մոռաց. Ֆրանսական ազգն, ինքզինք ամրապնդելով, իւր գիտակցութիւնը վերստանալով, Էյֆելի Աշտարակին դագաթէն վար դահավիժեց զՊուլանժէութիւն, և Պուլանժէ փոքր-ձով իմացաւ թէ ո՛չ միայն հնոյն Հռոմայ այլ եւ արդի Ֆրանսայի մէջ կապիտոլի մտրիկն է Տարպէեան ժայռը. Մերակոյտի առջեւ ի բացակայութեան Զօր. Պուլանժէի և համախոհից դատաստանն, Արուեստահանդէսի յաջողութեան հետ մէկտեղ գալով, նախ Գաւառային Ժողովոց ընտրութեան մէջ և յետոյ նոր երեսփոխանութեան ընտրութեան մէջ ստուար մեծամասնութիւն տուաւ Հանրապետականաց, Ֆրանսա փորի ցաւէ մը ազատեցաւ, և հանրապետական կառավարութիւնը զօրացաւ չափաւոր ուղղութեան մը մէջ, որով նոր ապահովութիւն ստացան թէ՛ Ֆրանսայի ներքին հանդարտութիւնն ու զարգացումն և թէ Եւրոպիոյ խաղաղութիւնը.

Գերմանիոյ հետ Ֆրանսայի յարաբերութիւնք շատ խաղաղ անցան այս տարի, և Վիլհելմ Բ. Կայսր, հակառակ երկիւղներու զոր կը պատճառէին իւր եռանդալից երիտասարդութիւն և իւր ջերմ հայրենասիրութիւն, ծեր վեհապետի մը չափ զգուշաւորութեամբ նզաստեց խաղաղ յարաբերութիւններ պահպանելու թէ՛ Ֆրանսայի և թէ Ռուսիոյ հետ, հաւատարիմ հետեւողութեամբ իւր օգտատիպ պապուն աւանդութեանց և Գիզմարք Իշխանի խորհրդոց, որ, թէեւ մեկուսացեալ, Կայսրութեան արտաքին և ներքին աշխարհավարութեան վերին ուղղութիւնն իւր ձեռքն ունի միշտ. Մեր և անկար զործաւորաց եւ աշխատաւորաց ապագայն ապահովելու համար զարտաւորիչ ապահովագրութեան գրութիւնն հաստատելով, Ռայխսթակին հանրօգուտ տնօրինութիւններ բրաւ, թէեւ Ընկերվարութիւնը կ'ամէի երկրին մէջ.

Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ ընտանեկան և հանրային պատճառներով ժամանակէ մ'ի վեր տիրող պատուութիւնը վերջ գտաւ Վիլհելմ Կայսեր յԱնգլիա այցելութեամբ, ուր սքանչացմամբ դիտեց անգլ. նաւատորմին հանդէսն և առիթ չփախցուց դնահատելու Անգլիոյ բարեկամութեան արժէքն, այն յուսով թէ Մեծն Բրիտանիա եւս անդամակցի Երրեակ Նիզակակցութեան.

Լորտ Սալիսպըրիի կարող տնօրինութեան ներքեւ, բրիտանական քաղաքականութիւնը չէզոք բայց և այնպէս ազդեցիկ դիրք մը բռնեց, և պաշտօնապէս չանդամակցելով հանդերձ Երրեակ Նիզակակցութեան, կ'երեւի թէ յանձն առած է ի պահանջել հարկին պաշտպանել Իտալիոյ Ժողովրդը թշնամի նաւատորմի մը յարձակման դէմ, Միջերկրական ծովուն մէջ զօրութեանց հաւասարակշռութիւնն անվթար պահելու համար. Ներքին ինդրոց մէջ, պահպանողական նախարարութիւնը պարտութիւններ կրեց մասնակի ընտրութեանց ոմանց մէջ, բայց իրանական խնդրոյն յուժանէ [illegible] չերեւիր տակաւին. զի Մ[illegible]կան-Ազատականաց և Պահպանողաց դաշնակցութիւնն ամենակէ ուժի զօրաւոր է, ներ[illegible] փոխանութիւնը դեռ երեք ու [illegible] բնական կեանք ունի, և [illegible]թիւն, արդէն ութեան ձեռ[illegible]բած, հազիւ կրնայ յուսալ [illegible]ցութեան դլուխը գտնուիլ [illegible] հնչէ նոր ընտրութեանց, [illegible] ժամանակէն առաջ կատարել [illegible] պարբերը օրուան կառավար[illegible] Մինչ Ֆրանսայի մէջ Փանամա[illegible]ցին ընկերութեան անանկ[illegible] Բանթուռա տ'Էքսթանթի գ[illegible] խորտակումն և պղինձի շա[illegible]թեան փճացումը դրամական [illegible] Ալանիներ կրել տուին ժող[illegible] Անգլիա անտեսական տեսակէտ[illegible] յաջող տարի մը անցուց, և վա[illegible] կանութիւնն, արհեստագործու[illegible] ու ճարտարագործական զանա[illegible] նարկութիւնք 1889ին նախորդ[illegible] ներէն աւելի բանուկ և շա[illegible]զան. Անգլիացիք մեծամասնութ[illegible] էին օտարագդի այցելուաց փա[illegible] Արուեստահանդիսին, որ վեց [illegible] լիսն այցելուներ ընդունեց, [illegible] չորրորդն օտարագդի. Գոր[illegible] շահերուն աճմամբ, անգլիաց [illegible]ուրք թաչակաց յաւելումն [illegible]ցին, և մեծասեռ գործագուլ[illegible] ինդիր եղան յԱնգլիա, որպէս [illegible]մանիա, յԱւստրիա և ի Պելգ[illegible].

Աւստրիա-Հունգարիա [illegible] տարի մը անցուց, նախ Ռուս[illegible] հաժառանդ Իշխանի սիրալ[illegible]սպանութեամբ, որ բացառ[illegible]բերութիւն ունէր արեան [illegible] մը մէջ ուր Վեհապետին [illegible]թեան դրէթէ միակ կապ[illegible] և շատ անգամ հակառակ[illegible] զերու և ազգութիւններու [illegible] ներքին պարքարներն եւս [illegible] զբաղեցուցին Ֆրանս Եոզէֆ [illegible] և իւր խորհրդատուները. [illegible] փառութիւն առ այժմ անդ[illegible]բեց վերահաստատել չեհական թ[illegible]ութիւնն և ինքնօրինութիւն [illegible] Պոհեմիոյ, և Աւստրիոյ բաժնի[illegible] Կոմս Թաաֆֆէ, Հունգարիոյ մէջ ալ Պ. Թիսա շատ թշնամիներ [illegible]ցին, բայց կեղակարծ կացու[illegible] մէջ նոր տարի մ'եւս բարդեցին [illegible] երկարաձայ պաշտօնավարութ[illegible] վրայ.

Իտալիոյ մէջ Պ. Քրիսպի [illegible] իւր դիրքը, արտաքին քաղաքակ[illegible]թեան մասին չեշտեց Երրեակ [illegible]ցութեան հետ կարեւորութիւնը, [illegible]սայի հետ համաձայնութեան [illegible] բայց միայն մնաքսային ինդ[illegible] յաւելուածական մասին վրայ, և [illegible]քին քաղաքականութեան մասն[illegible]տեց իւր հակապապական [illegible]թիւն, կղերը քաղաքային [illegible]սութեան ենթարկելով պատ[illegible] գործոց մէջ, և քաղաքային [illegible] նութեան իրաւասութիւնն աւելի[illegible] բարեգործական հաստատութ[illegible] մասակարարութեան վրայ, որը

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼԻՔԻ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ
ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԴՐԱԽՏ
ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ
ԺԷՌԹՈՒԻՏ

Հայր Քուրաժ տարեկան եօթն ուք հազար ֆրանք կը ծախսէր. արդ, որովհետեւ իւր եկամուտք, յաջող թէ անյաջող տարիներու մէջ վաթսունէն եօթանասուն հազար ֆրանքի կը հասնէին, գիւրին է ըմբռնել թէ իւր մեծաւոր ու ձանձրալի կենաց երեք չորս տարիներն վերջը իւր տան մէջ կարեւոր գումար մը, իբր երեք հարիւր հազար ֆրանք պիտի գտնուէր.

Այդ գումարը, քանի որ կը ստուգանար իւր եկամուտներէն ու վարձքերէն, կը պահէր խաչոր եւ հին գրագարանի մը մէջ, պատի մը դէմ դրուած, երկար ու նեղ խուցի մը մէջ ուր Քուրաժ կը բնակէր յանախ.

Այդ խուցին խորը անկիւն մը կար, եւ մէկ կողմը գրասեղան մը.

Այնտեղ կ'ապրէր ծերունին, ամառ և ձմեռ. հոն կ'ընդունէր իւր սակաւաթիւ այցելուներն, հոն կը կարգադրէր գաղարակի վարձակալաց ու ատաղձի վաճառականաց հաշիւներն, հոն կը քնանար. իրաւ է թէ Ծէյնի Տան մէջ սենեակներ չէին պակասեր. տասնի չափ առաջին յարկը կային և նոյնքան ալ երկրորդ յարկը.

Ծէյնի Տունն, իր առաջին տիրոջ անուամբ այսպէս յորջորջուած, քառակուսի շէնք մըն էր, բաւական նոր. տեսակ մը զօրանոց.

Քուրաժ անոր մէկ փոքրիկ անկիւնը վերապահած էր իր անձին, սեղանատունն ու վերն յիշուած խուցը. Ուրիշ տեղ ոտք չէր կոխեր.

Միակ սպասուհի մը կը ծառայէր իրեն, մայր Լաթուշ, բարի կին մը որ կը պաշտէր Քուրաժն և որ իր տիրոջմէն ո՛չ աւելի շատախօս էր.

Այնպէս որ շատ անգամ օրեր կ'անցնէին Ծէյնի Տան մէջ, առանց բառ մը փոխանակելու.

Տրամութիւն և լքում. Այս թաւէր լինել կարգախօսը.

Սակայն մայր Լաթուշ, իր բուն անուամբ Վիրժինի, անբաւական կուգար տան բոլոր պիտոյից.

Բանջարանոցին խնամքը Քուրաժ ինք ստանձնած էր, և ձեռքէն եկածին չափ կը մշակէր զայն, բաւական էր որ սովորական կաղամբներ հանէին.

Մաղիկ շիկար բնաւ.

Իսկ մարգագետինք, նախկին դատաւորին ժամանակէն ի վեր, արտասովորի վերածուած էին և մեռակայ ագարակտիրոջ փարձու տրուած.

Իսկ երբ մեխրաջրով լուացքի կարգը կուգար, Վիրժինի ժամանակ չունէր առով զբաղելու.

Նոյնպէս, երբ ձմրան փայտը կտրել հարկ էր.

Այդ մեծ գործերուն համար, օրականով մարդ մը և կին մը բերել կուտար.

Մարգը Մրա-ա-Մոռն էր, Շանդրկիրքլի ջաղացպանն, որուն ջաղացքը շատ հեռու չէր Ծէյնի Տունէն, վասն զի այս վերջինը Գլրժբրոյի այն կողմը կ'իյնար.

Միւս գործերուն համար կոչուող կիներն ալ Լա Հէյոն էր, Մրա-ա-Մոռի ամուսինը.

Լա Հէյոն, ամեն առաւեւ հինգ օրը մի անգամ Ծէյնի Տունը կուգար. Լուացքը կը տեւէր երեք օր. Կանուխ կուգար և մութը կոխած ժամանակ կը մեկնէր.

Այդ կին, այն վիճակին մէջ յոր վերը ասին կը գտնենք զինքը քսան տարի յետոյ, հեռքն իսկ չէր կրեր այն փայլուն գեղեցկութեան որ ատենօք իր դժբաղդութեան պատճառ եղած էր ի Թուռնը-Ֆէյլ.

Շատ նիհարցած էր, ու երեսը խորշոմած էր մանրիկ խորշոմներով. Բայց հասակն ուղիղ մնացած էր եւ մազերը չէին հերմկցած. Եւ աչքերը երկու սեւ ադամանդներու նման կը փայլէին՝ արեւէն, անձրեւէն, հովերէն ու դաշտային տաժանելի աշխատութիւններէ այրած այդ դէմքին վրայ.

Զաւակ չունէր.

Մրա-ա-Մոռ իր կնոջմէն շատ աւելի ծերացած էր, միշտ կորովի ու թեթեւաշարժ մնալով հանդերձ. Թէպէտ երեք այցելուներն, հոն կը կարգադրէր ագարակի վարձակալաց ու ատաղձի վաճառականաց հաշիւներն, հոն կը քնանար. իրաւ է թէ Ծէյնի Տան մէջ սենեակներ չէին պակասեր. տասնի չափ առաջին յարկը կային և նոյնքան ալ երկրորդ յարկը.

Ծէյնի Տունն, իր առաջին տիրոջ անուամբ այսպէս յորջորջուած, քառակուսի շէնք մըն էր, բաւական նոր. տեսակ մը զօրանոց.

Քուրաժ անոր մէկ փոքրիկ անկիւնը վերապահած էր իր անձին, սեղանատունն ու վերն յիշուած խուցը. Ուրիշ տեղ ոտք չէր կոխեր.

Միակ սպասուհի մը կը ծառայէր իրեն, մայր Լաթուշ, բարի կին մը որ կը պաշտէր Քուրաժն և որ իր տիրոջմէն ո՛չ աւելի շատախօս էր.

Այնպէս որ շատ անգամ օրեր կ'անցնէին Ծէյնի Տան մէջ, առանց բառ մը փոխանակելու.

Տրամութիւն և լքում. Այս թաւէր լինել կարգախօսը.

Սակայն մայր Լաթուշ, իր բուն անուամբ Վիրժինի, անբաւական կուգար տան բոլոր պիտոյից.

Բանջարանոցին խնամքը Քուրաժ ինք ստանձնած էր, և ձեռքէն եկածին չափ կը մշակէր զայն, բաւական էր որ սովորական կաղամբներ հանէին.

Մաղիկ շիկար բնաւ.

Իսկ մարգագետինք, նախկին դատաւորին ժամանակէն ի վեր, արտասովորի վերածուած էին և մեռակայ ագարակտիրոջ փարձու տրուած.

Իսկ երբ մեխրաջրով լուացքի կարգը կուգար, Վիրժինի ժամանակ չունէր առով զբաղելու.

Նոյնպէս, երբ ձմրան փայտը կտրել հարկ էր.

Այդ մեծ գործերուն համար, օրականով մարդ մը և կին մը բերել կուտար.

Մարգը Մրա-ա-Մոռն էր, Շանդրկիրքլի ջաղացպանն, որուն ջաղացքը շատ հեռու չէր Ծէյնի Տունէն, վասն զի այս վերջինը Գլրժբրոյի այն կողմը կ'իյնար.

Միւս գործերուն համար կոչուող կիներն ալ Լա Հէյոն էր, Մրա-ա-Մոռի ամուսինը.

Լա Հէյոն, ամեն առաւեւ հինգ օրը մի անգամ Ծէյնի Տունը կուգար. Լուացքը կը տեւէր երեք օր. Կանուխ կուգար և մութը կոխած ժամանակ կը մեկնէր.

Այդ կին, այն վիճակին մէջ յոր վերը ասին կը գտնենք զինքը քսան տարի յետոյ, հեռքն իսկ չէր կրեր այն փայլուն գեղեցկութեան որ ատենօք իր դժբաղդութեան պատճառ եղած էր ի Թուռնը-Ֆէյլ.

Շատ նիհարցած էր, ու երեսը խորշոմած էր մանրիկ խորշոմներով. Բայց հասակն ուղիղ մնացած էր եւ մազերը չէին հերմկցած. Եւ աչքերը երկու սեւ ադամանդներու նման կը փայլէին՝ արեւէն, անձրեւէն, հովերէն ու դաշտային տաժանելի աշխատութիւններէ այրած այդ դէմքին վրայ.

Զաւակ չունէր.

Մրա-ա-Մոռ իր կնոջմէն շատ աւելի ծերացած էր, միշտ կորովի ու թեթեւաշարժ մնալով հանդերձ. Թէպէտ երեք

պական կղերին բացարձակ անօրինութեան ներքեւ էին։ Պ. Բրիսի առոյնչ գրեց Պապին բողոքներն, որք ապաքէն եւրոպեան Տէրութեանց կողմէ արձագանգ չգտան։

Սպանիոյ ուշադրութիւնը կեդրոնացած է մանուկ թագաւորին վրայ, որոյ հիւանդաս վիճակը վախ կուտայ թէ չպիտի ապրի, և այս տխուր պատահականութիւն անհաճոյ հետեւանքներ կունայ ունենալ, որովհետեւ Քրիստոնէ թագուհին ուրիշ մանչ զաւակ չունի, և Ալֆոնսոյ ԺԳի գահը կը մնայ փոքրիկ իշխանուհւոյ մը, մինչ փոքրամասութիւնը կը ցուցնէ թէ թագուհիներու իշխանութիւն հաստատուն և երկարատեւ չէ յՍպանիա։ Փորթուկալ նոր թագաւոր մ՚ունեցաւ, բայց իւր բարի թագաւորին մահէն աւելի ցնցուեցաւ Հարաւային Ամերիկայի գէպքերէն, քանի որ Պրազիլիոյ կայսերական դերդաստանն ազգակցութիւն ունի Փորթուկալի արքայական դերդաստանին հետ,— գէպքեր որոց հետեւանքն եղան Տոնա Թերեզա կայսրուհւոյն մահն և Տոմ Փեդրօ կայսեր հիւանդութիւնն, որք Փորթուկալի ասպնջականութիւնն ընդունած էին։

Գաղղիային խնդիրք այս տարի ամենն ժամանակ աւելի զբաղեցուցին եւրոպեան Տէրութիւնները։ Դերմանիա Արեւելեան Ափրիկէի մէջ իւր տիրապետութիւնն հաստատեց բռնադակ Դերմանիայէն աւելի ընդարձակ երկրի մը վրայ, որ ցայսմ վայր Զանզիպարի սուլթանին անուանական իշխանութեան ներքեւ կը գտնուէր։ Իտալիա իւր թեւարկութիւնն հաստատեց Եթիոպիոյ վրայ, յետ մահուան քաջ թագաւորին Հայէյայ՝ Նէկուս Յովհաննէսի, որոյ ժառանգութիւնն արիւնալի պատերազմներով ձեռք անցուց Մէնէլիք թագաւորն Շոայի։ Անգլիա Ափրիկէի հարաւային և արեւելեան կողմերը նոր գրաւումներ ըրաւ, և Փորթուկալ, ուրիշ Տէրութեանց օրինակին հետեւիլ և Աբիսինեան Ոգիանոսէն մինչեւ Հնդկային Ոգիանոս Ափրիկէի մէկ ծայրէն միւսն անընդհատ փորթուկէզ գաղթական ոստայնաձգ մը ձեռք բերել ուզելով, բախեցաւ Անգլիոյ, և երկու Տէրութեանց միջեւ դիւանագիտական պայքար ծագեցաւ, որուն վերջին երեւոյթն է Լօրտ Սալիսբրիի կողմէ չարաթ մը յառաջ Լիսպոնի կառավարութեան ղրկուած խիստ և պատնէշի ծանուցագիրը։ Պ. Սթէնլի, որ կորչուած կը կարծուէր, Էմին փաշան գտնելով ի Ծովեղբ բերաւ, յետ պատմական ուղեւորութեան մը, որուն քաղաքակիրթ աշխարհի մէջ պատճառած բերկրութիւնը մասամբ խանգարեցաւ Էմին փաշայի գլխուն եկած տարօրինակ և ողբալի փորձանքով, որ վտանգի մէջ կը դնէ Հասրաթական Ափրիկէի խորհրդաւոր կառավարչին կեանքը։ Բայց Պ. Սթէնլիի յաղթական արշաւանքն Ափրիկէի անծանօթ անտառաց մէջէն՝ ուրբաթի եւ ոգեղեն քրիստոնեական խուզարկութեամբ՝ ապացոյց մ՚էր գերեվարեալներու յաղթանակին, որ այժմ անարգել ի գործ կը դրուի Ափրիկէի ներսի կողմերն, և զոր խափանելու նպատակաւ ի Պրուսէլ հակագերեվարական Դեսպանախորհուրդը կազմեցաւ։ Գերմանիոյ թագաւորին իմաստուն հոգածութեամբ, Բանկոյի Նորակազմ պետութիւնը տակաւ կը բարգաւաճի։ Հնդկաստանի մէջ ազգային ինքնօրինութեան կուսակիցք կը չարունակեն օրինաւորութեան չրջանակին մէջ իրենց գաղափարաց ծաւալումը, մինչ Աւստրալիոյ անգլ-գաղթականութիւնք կը խորհին Քանատայի օրինակին համաձայն ներքին գայնակցութիւն մը կազմել իրենց մէջ, որ մը Անգլիայէն անկախ ուրոյն Տէրութիւն մը կազմելու իրրեւ նախապատրաստութիւն։

Եթէ Նոր Աշխարհին մէջ նշանաւոր գէպքեր մեր առջեւ կ՚ելնեն, Ասիոյ կողմն կարեւոր դէպքեր չունեցանք արձանագրելու, բայց եթէ Վեհ. Նարէտին Շահին յիրեղայա նոր ուղեւորութիւնն որ կ՚երեւի թէ Պարսկաստանի համար բարենորոգմանց դարագլուխ մը պիտի բանայ, եթէ Ռուսիոյ և Անգլիոյ խիստ մրցումն այն կողմէ նոր խնդիր մը չյարուցանէ։ Պարսկաստան 1889ին գէշ համբաւ մը վատուցաւ իրրեւ կեդրոն Քոլերայի, որ ի Միջագետս եւս մուտ գտաւ, եւ վախ կայ որ առաջիկայ գարնան դէպ ի հիւսիս դիմէ։ Տանկն և Ինգլիւենցան ա՛յ նուազ շահագրգիռ հանդիսացուցին 1889 տարին։ Մաղթենք որ նոր տարին զ՚երթ մեայ համաճարակներու գուշակեալ արշաւանքէն։ Այս է, կարծենք, լաւագոյն բարեմաղթութիւնը զոր կարենանք ընել՝ նոր Տարին չնորհաւորելով ա՛յ միայն մեր ընթերցողաց այլ և մեր ամէն հայրենակցաց, որոց հետ ինչպէս ուրիշ նկատմամբ այլ մանաւանդ հանրային առողջապահութեան նկատմամբ մեր համբերութիւն անհերքելի է։

Վաղը կը հրատարակուի մեր յօդուած «ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ — 1889—1890— ՍԶԳԱՑԻՆ ՎԻՃԱԿ»։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նոր տարւոյ առթիւ երէկ ընդունելութիւնք կատարուեցան Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ։ Բաղ. Ժողովոյ դիւանը, տեսուչ խորհրդոց անդամք ուսմանք, Թաղ. խորհուրդք, եկեղեցականք և աշխարհականք երէկ Պատրիարքարան երթալով Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացան և Նոր տարւոյ առթիւ իրենց չնորհաւորութիւնները մատուցին։

Այցելութիւնն Փոխանորդարան իջան, ուր, ի բացակայութեան Դեր. Փոխանորդ Հօր, որ հիւանդ էր, Արժ. Արիստակէս քհնյ. Զիզմէճեան ընդունեց այցելուները։

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Գեսարական Խորհրդոյ Նախագահ Բարձր. Ալիի փաշա, ներքին գործոց Նախարար Վսեմ. Միւնիր փաշա, Արտաքին գործոց Նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշա և խորհրդական Վսեմ. Բարութիւն փաշա Տատեան, Նոր տարւոյ առթիւ իրենց այցելութիւնները զրկած են Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Անգլիական դեսպանատան երկրորդ թարգմանն երէկ Պատրիարքարան եկաւ և Նոր տարւոյ առթիւ չընորհաւորական այցելութիւն տուաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Երուսաղեմայ միաբաններէն Ռուսմանիոյ այցելու Հովիւ Արժ. Դէորդ Ծ. Վրդպ. Երէցեան երէկ ռուսական դեսպանատունը գնաց եւ յանուն Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, Նոր տարւոյ առթիւ չնորհաւորական այցելութիւն տուաւ։

Հրէից խախտանպատ դարմագամը, մանաւոր գիր մ՚ուղղելով առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, չնորհաւորած է Նոր տարին։ Ն. Ամենապատուութիւնս ևս ի պատասխանի չնորհակալութեան գիր մ՚ուղղած է դարմագամ էֆէնտիին։

ՄԵԾ. ԱՐԱՄ ԷՖ. ԳԱՎԱՖԵԱՆ

ՈՐԴԻ

ԴՈՐՆԱԲԱՆԱՊԵՏ

ԳԱՎԱՖԵԱՆՆ ԱԶՆՈՒԱՀՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՍԷՓ ԷՖԷՆԴԻ

Որ յանկարծական մահուամբ կընքեց իւր մահկանացու կեանքն երէկ դիշեր յերեսնամեայ հասակի երիտասարդութեան, թողլով ի գառն կընկած և ի սուգ անմխիթար իւր մնոցդն և բոլոր ազգականները։

Բարեկամք և ծանօթք Գավաֆեան դերդաստանի կը հրաւիրուին յուղարկաւորութեան տխուր հանդիսին, որ պիտի կատարուի վաղը, Զատիկ-չարթի առաւօտ, 3։15 Յունուար, ի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ Բերայի։ Նոյն առաւօտ Դեր. Տ. Գարեգին Ս. Եպիսկոպոս Սրուանձտեանց յատկապէս Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ ի հանդիսս հոգւոյ հանգուցելոյն ի ժամ 3, ապա ի ժամ 5 պիտի կատարուի յուղարկաւորութիւնն և մարմինն պիտի փոխադրուի Շիշլիի գերեզմանատունն։

Ի Բերա, 2 Յունվար, 1890

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Եթէ Դպրոցասէր Տիկնանց Ընկերութիւնը գոյութիւն չունենար, պէտք կը լինէր զայն հնարել։ Իւր նպատակն է, որպէս յայտ է ամենուն, որք ազջիկներէ հասցունել ազգին ձեռնհաս վարժուհիներ։ Առով այն ընկերութիւն լրացուցիչ մասը կը հանդիսանայ միւս ընկերութեանց որք գաւառաց մէջ վարժարաններ ունին հաստատած ուսման ծաւալման համար։ Լաւ գործ մը կատարելու համար լաւ գործի, կամ գործիչներ ունենալ անհրաժեշտ է։ Եթէ այս ճշմարտութեան համար աւելի զգաստութիւններ ընէին, Ռուսահայք քննդատելի նուազ կէտեր կը գտնէին դատաբակութեան ուղղութեան մէջ առ մեզ։ Դպրոցասէր Տիկնանց Ընկերութիւնն ահա այս կողմանէ եղած թերին լրացունել ընտրած է իրեն պաշտօն, և իրաւունք ստացած է ամէն խոհուն և ազգասէր անձանց երախտագիտութեան և օժանդակութեան վրայ։ Ընկերութիւնը՝ իր համեստիկ չափովը՝ մինչեւ յայսոր 10 վարժուհիներ ընծայած է ազգին, որոյմէ քանին Միացեալ ընկերութեանց ձեռամբ ընդունած են պաշտօն ի գաւառս և միւսներն՝ այլուր։ Ուր որ գացած են, գովեստ և գոհունակութիւն հետեւած է միշտ իրենց։ Միացեալ Ընկերութիւնք ամենէն աւելի վրկայած են նոցա ձեռնհասութեան և բարւոք պաշտօնավարութեան։ Եւ սովորական բան մը դարձած է ընկերութեան՝ այսպիսի ձեռնհաս վարժուհիներու պէտք և խնդրանք յայտնող նամակներ ընդունիլ, որոց ամենուն չէ կարող հանդիլ՝ իւր միջոցներուն անբաւականութենէն։

Տարի մը յառաջ, ընկերութեան վարժարանը փոխադրեցաւ ի Դում-դարու, յատուկ խնդրանօք տեղացւոց, որոց աղջիկներն ստիպուած էին օտար վարժարաններ ուղղել իրենց քայլերը, առ ի չգոյէ ազգային վերին վարժարանի մը օրիորդաց։ Այն ընկերութեան չնորհիւ, վերատին ազգային յարկին ներքեւ ժողովուած են, և այսու տեղական պէտք մը եւս լրացած է, ընկերութեան նպատակին գործադրութեան հետ։

Այժմ Ը
ունի 93 աշ
ակերտիկ հրկ
6 գիշերօթիկ
թիկներու թի[illegible]
թէ արդեւք չլինեն չենքին անձկութիւնը։ Առաջնակարգ դաստիարակուհի Տեսչուհի Օր. Արմանեանի Սահակեան կը կառավարէ վարժարանը ուր ազգային ծանօթ ուսուցիչներ կը դասախօսեն, հանդերձ դաղղիացի մը նայուն վարժուհիով մը։ Հաշուեկշիռն կը հրատարակի միշտ տարիկ ամսոց վերջերը։

Այս ընթացքին մէջ յարատեւելու համար, ընկերութիւնը տարեկան 250 ոսկւոյ պիւտճէ մը ունենալ հարկ գտած է։ Առանց բաժանորդներու, և երկու տարին անդամ մը 50-60 ոսկւոյ հանգանակութեամբ՝ աւելորդ է ըսել թէ ոչ միայն կարն ի կաղ կ՚ընթանայ, այլ չկրնար քայլ իսկ առնուլ ընկերութիւնը։ Պարահանգէս մը կը մնայ ուրեմն միակ միջոց՝ ընկերութեան իւր քաջարդիւն և խմաստուն ծրագիրը գործադրելի ընելու։

Պարահանգէսը, որպէս ծանոյց Արեւելք, տեղի պիտի ունենայ առաջիկայ յունվ. 25ին։ Հինգշաբթի գիշերի Նոր Թատրոն Բերայ, ընդ հովանաւորութեամբ Գաբակ. դեսպան Վսեմ. Մօհսին Խանի։ Պարահանգէսին չքեղութեան և յաջողութեան գրաւական մըն է ընտիր մասնախումբը՝ որոյ նախագահն է Վսեմ. Արիկ էֆ. Ունճեան և ատենադիր Վսեմ. Էլիաս էֆէնտի Զայման։ Արդէն այսպիսի ընկերութեանց յարգը գիտցող ազնիւ ազգայինք սկսած են սիրայօժար ամրացունել ընկերութեան ձեռքը, իրենց առատ նուէրներով։ Եւ տարակոյս չունիմք որ ամենուստ նոյն ազնուափոխ խրախոյսը պիտի գտնէ այն պարահանդէսը, եթէ կը հաւատանք որ դատարկութեան համար ազգին ըրած զոհողութիւնները իրենց կատարեալ արդիւնքը [illegible]ութեան հասցունելու համար՝ պէտք կայ ներդաչնակ և համապատասխան ձեռնարկներու, որք զիրար կ՚ամրոզացունեն և կը զօրացունեն։

ՊԱՐԻԿ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆԵՐ ԱՍՏԻՃԱՆԵՐ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Բարբերգի Բեսխթէ դաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Հիւսէյին Հիւսնի էֆէնտի, Նախորդ գայմագամ Հիւսնիմանասրի։

— —

Սալիսէի ասսիճան արուեցաւ Վանայ նահանգական դատարանին Հուգուզի ճիւղին Նախագահ Ապտիլկանի էֆէնտիի եւ նոյն դատարանի պատժական ճիւղին Նախագահ Նուշիա էֆէնտիի։

— —

Երրորդ կարգի Շէֆգաղէմ պատուանշան արուեցաւ պարոկական դեսպանատան առաջին թարգմանն Արթաքի Նէվրուզ խանի կնոջ։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ ի Գրութիւն հատատակաւ ամերիկեան բժշկական վարժարանի ուսուցիչներէն Պ. Վինդի։

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՆՈՒԷՐ

Գերմանիոյ Կայսրն ու Կայսրուհին Նոր տարւոյ առթիւ բազմաթիւ խանկագին նուէրներ զրկած են Վեհ. Սուլթանի աջկան Բարձր. Նախէ Սուլթան Իշխանուհւոյն։

ԲԱՐՁՐ. ՄԵԾ-ԵՊԱՐՔՈՍԸ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն, որ երկու օրէ ի վեր հիւանդ էր, բոլորովին ապաքինած ըլլալով, սկսաւ իւր պաշտօնատեղին՝ Բ. Դուռն երթալ։ Ն. Բարձրութիւն կիրակի օրը նախագահեց Նախարարաց Խորհրդոյ նստին։

ՄԱՀ ԱՒԿՈՒՍԹԱ ԿԱՅՍՐՈՒՀՒՈՅՆ

Գերմանիոյ կայսեր մամուն՝ Աւկուսթա Կայսրուհւոյն մահուան առթիւ, գոհաբանական ազօթք կատարուեցան չարաթ առաւօտ գերմանական դեսպանատան մատրան մէջ յԱյնալը-Զէյմէ։ Գերմանիոյ դեսպան Պ. ար Բաուվիճ ներկայ էր համագումարով, դեսպանատան և հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեից հետ։ Թէեւ [illegible] եղած էր, սակայն դեսպանատունը պարարք համարած [illegible] ուրիշ արարողութեան։ [illegible]ին հրամանաւ, Սա-

ՀԱՆՐԱՑԻՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ

Բերայի Թաղապետութեան Նախագահ Պլաք պէյի խնամոք կազմեալ բժշկական յանձնախումբն հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ լրագրաց։

Ինֆլուէնցայի դէպքերը շատ բազմաթիւ են եւ բոլոր Բերայի մէջ տարածուած։ Երբ հիւանդութիւնն անխնամ թողուի, խուլ-փոդերուն և թոքերուն մէջ կը կեդրոնանայ եւ յայնժամ բուսական ծանր հանգամանք մը կ՚առնու։

Միւս հիւանդութիւնները, ժանտատենդ, կեղծմաշկութիւն, կարմրախտ, բոլորովին նուազած են եւ սովորական ժամանակուան չափ հպիտարածուած։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Նոր տարւոյն առթիւ երէկ ռուսական դեսպանատան մէջ կրօնական արարողութիւնք կատարուեցան ի ներկայութեան դեսպան Պ. Նէլիտովի, դեսպանատան գլխաւոր պաշտօնէից և այլոց։ Յաւարտ կրօնական արարողութեան, դեսպանն և պաշտօնեայք դեսպանատան մեծ սրահը գնացին, ուր Պ. Նէլիտով ընդունեց ներկայից չնորհաւորութիւնները։

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻՍ ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ

Ս-դ-ն կ՚իմանայ թէ Կրթական Նախարարութիւնն հրահանգ ուղղած է ամէն կողմ բանալ մայրաքաղաքիս վարժարաններն, որք այլ և այլ հիւանդութեանց պատճառաւ փակուած էին նոյն Նախարարութեան հրամանաւ։

ՀՆԱԶԱՆԴՈՒԹԻՒՆ

Քարբերգի լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ Տէրսիմի Օվաճիքը գաւառակի Կեսվ Ուշաղը աշիրէթէն տասն և վեցն չափ անձինք տեղական կառավարութեան դիմելով հնազանդութիւն յայտնած են։ Կառավարութիւնն ևս հարկ եղած մեծարանքներն ընելով անոնց, յորդորներ կարդացած է իրենց որպէս զի յետ այսորիկ հպատակին կառավարական հրամանաց և տուրքերը կանոնաւոր կերպով վճարեն։

—Շաբաթ իրիկուն ժամ 11ին Սկիւտարի Գալիտրլու գիւղն հրդեհ ծագելով փայտաշէն տնակ մը այրեցաւ։

—Մէ-ղ-է-էֆէնտի լրագիրն որ ժամանակ մը ի վեր դադրած էր արտատարրջ Մէհմէտ Զիեմէտտին էֆէնտիի հիւանդութեան պատճառաւ, երկուշաբթի օրէն վերսին հրատարակուիլ սկսաւ։ Թերթին խմբագրական և պատասխանատու տնօրէն կարգուած է Մէհմէտ Ամնաուլլահ էֆէնտի։

—Հիմայէն կը գրեն թէ երեք տարիէ ի վեր անձրեւ տեղացած չըլլալով երաշտութիւն կը տիրէ և թէ հունձքերը բոլորովին չարցած էն։ Կայս. կառավարութիւնն հարկ եղած միջոցները ձեռք առած է թէ՛ ջուրի և թէ արմտեաց հայթայթման համար։

—Ոստիկանութիւնն անցեալ ամսոյ մէջ հարիւր երեսուն չարագործներ ապտրած է հեռաւոր վայրեր։

—Այտընի նահանգին կրթական տընօրէն Հիւսէյին էֆէնտի հրաժարեցուցուած ըլլալով, այդ պաշտօնը փոխանորդարար պիտի վարէ տեղւոյն նախնական վարժարանաց տնօրէն Ապտիւրրահման էֆէնտի, մինչեւ որ նոր մը ընտրուի։

—Վեհ. Սուլթանն հրամայած է կայսանձնական Գանձէն երկու հարիւր մէճիտ վճարել Այտընի Սէֆիրիհիսար դատարանին մէջ նորահաստատ Իհսանիյէ գիւղի նորակառոյց մզկիթին չինութեան մնացորդ ծախուց համար։ Այս գիւղին մէջ կը բնակին պաթումցի իսլամ գաղթականք։

—Երմտական նախարարութիւնն հրահանգ ուղղած է Մանաստիրի կուսակալութեան որ յանձնել տրոց գանձման համար, ըստ վերջին որոշման, յանձնաժողովներ կազմուին և հինգ առ հարիւր վարձք մը յատկանայ այդ յանձնել տուրքերը գանձողաց։

—Մանաստիրի լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ վեց աւազակներ տեղական կառավարութեան դիմելով հնազանդութիւն յայտնած են։

Ինֆլուէնցան Ամասիոյ մէջ եւս հարաւակեր է եւ ժողովրդեան հարիւրին քսանն այդ հիւանդութենէ բռնուած են։

ՏՕԲԹՕՐ Դ. ԴԱՄՊԱՐԵԱՆ

Ակիւտարէն փոխադրուած է ի Բերա Գլքեար փողոց թիւ 9։

Երեքշաբթի, հինգշաբթի և չարաթ օրերը կէս օրէն վերջ իւր բնակարանը կ՚ընդունի հիւանդներն և երեքշաբթի օրեր ձրիաբար կը դարմանէ ազքատները։

Նաեւ բան առաջնոյն Ակիւտար կը գտնուի առաւօտներն մինչ կէս օր։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԷՆ

Լոնտոն, 12 յունուար

Փորթուկէզ կառավարութիւնն, Անգլիոյ պահանջմանց համակերպելով, հաւանեցաւ իւր զորքերը քաշել վէճի տակ գտնուած երկիրներէն։ Անգլ. կառավարութիւնը Փորթուկալի պատասխանն հաշտարար կը նկատէ, այնպէս որ բարեկամական լուծման մը համար բանակցութեանց հիմ կ՚ընծայէ։

Պելկրատ, 12

Պելկրատի Դորձակալութիւնը կը հերքէ Բուխարէստէն եկող լուրն, որուն նայելով իբր թէ Կ. Պոլսոյ դեսպան Պ. Նովիքովից յայտարարեր է թէ սերբ զորքեր պիտի հարկադրին սահմանագլխէն անդին հալածել Առնաուտներն, եթէ նոր արշաւանքներ տեղի ունենան։ Պելկրատի Դորձակալութիւնն ընդհանրապէս կը հաւատէ թէ սամ. և սերբ կառավարութիւնք համաձայնութեամբ երկու պատուիրակներ անուանած են հարկաւոր միջոցներն ի դորձ դնելու, և այս պատուիրակք միասնակամ մը ստորագրած են, որուն հաւանած է Սերպիա։ Բ. Դրան հաւանութեան կ՚ըսպասուի։

Պերլին, 11

Պիսմարք իշխան կ՚ուզէր ներկայ գտնուիլ Աւկուսթա մայր—կայսրուհւոյն յուղարկաւորութեան, բայց Կայսրը խնդրեց որ այս արարողութեան յոգնութիւններէն զգուշանայ և իւր առողջութեան հոգ տանի։

Կայսրը չատ նեղացած է որ իւր ազդեցութիւն չարաչար կը դործածուի ի Պիլֆելտ, ուր հակահրէական քարոզիչն Աբքունեաց Պ. Սթէօքէր՝ պահպանողական կուսակցութեան երեսփոխանական ընտրելին է։ Կայսրը նոյն կուսակցութեան Քէյզր Զէյտլիցի լրագրոյն արքայական պալատաց մէջ մուտքն արգիլեց։

Փարիզ, 11

Երեսփ. ժողովոյ մէջ Պ. Ժէրվիկ Ռէյ՝ պիտի հարցունէ նախարարապետին թէ Պ. Բուռնոյի ի Պրուսէլ ուղեւորութեան զրոյցք հիմնաւորո՞ւ են։

Հռոմ, 11

Անհիմն կը հռչակուի Մէ-ղ-ի-ա-ի Տէ-ղ-ի-էի այն լուր թէ Ռուսիա չէ ճանչցած իտալեւեթիոպական դաշնագրոյն 17րդ յօդուածը, զոր Տէրութեանց հաղորդելով՝ իտալեան կառավարութիւնը ծանուցած էր իւր թեւարկութեան հաստատումն Եթիոպիոյ վրայ։

Պ. տը Կիրս, Փիթերսպուրգի իտալեան դեսպանին ծանուցագիր մ՚ուղղելով դեկտ. 12 թուով, ընդունած է իտալեան կառավարութեան ծանուցումն, և յետոյ Հռոմի իտալեան դեսպանին միջոցաւ ինչ ինչ դիտողութիւններ բրած է իտալեան թեւարկութեան ծանուցման ձեւոյն վրայ, և ո՛չ թէ հիման վրայ։

Աթէնք, 11 յունուար

Ինֆլուենցան, որ ցարդ հազուադէպ էր, յանկարծ ամենայն սաստկութեամբ ծագեցաւ Աթէնքի մէջ։ Ժողովրդեան ամէն դասերն և բանակը վարակեալ են։ Բայց այս հիւանդութիւն մահաբեր չէ։

Յունաստանի Աբքունիքն երեք չաբաթ սուգ պիտի կրէ Աւկուսթա Կայսրուհւոյն մահուան առթիւ։

Պերլին, 11

Պէրլինէր Թ-ղ-ի-ղ-ի, որ սովորաբար լաւ տեղեկութիւն ունի Արեւելեան Ափրիկէի գործոց վրայ, երկիւղ կը յայտնէ թէ Պատոն ֆոն Կոավէնհէյմի, կայսերական պատուիրակ Պ. Վիսմանի առաջին տեղակալն, և ուրիշ երկու գերման սպայք Արաբաց ձեռք գերի ընկած են։

Փարիզ, 11

Կ՚ըսուի թէ Պ. Սաֆիլլեր, Ֆրանսայի արտաքին գործոց Նախարարը, նպաստաւոր պատասխան տուած է Ռուսիոյ, որ Պերլինի դաշնագիրն ըստորագրող Տէրութեանց ծանուցագիր մ՚ուղղելով, բաղդ բարձած էր Պուլկարիոյ երկաթուղեայ երեսուն միլիոն ֆրանքի փոխառութեան երաշխաւորութիւն արուելուն դէմ, զոր Պերլինի դաշնագրոյն հակառակ կը նկատէ Զարին կառավարութիւնը։

Պուքրէշ, 11

Ֆրանզ Եոզէֆ կայսր «Երկաթեայ Թագի» պատուանշանին բարձրագոյն աստիճանը տուաւ Ռումանիոյ Նախարարապետ Մանո զօրապետին։

Փէշտա, 13

Փէշտայի Բ-ղ-ի-ղ-ն կը յայտարարէ ի պաշտօնէ թէ անհիմն է այն

որոյ իբր թէ Շարլ-Լուի արքիդուքս կը հրաժարի Աւստրիոյ-Հունգարիոյ գահուն յաջորդութեան իրաւունքէն, և հետեւապէս իւր որդի Ֆրանց-Ֆերտինանտ արքիդուքս ի մեռոյ գահաժառանգ պիտի հռչակուի։ Քէնէֆէ-ռանն այս զրոյցը չարամիտ և ստայոդ յերիւրուած մը կը համարի օտար մամլոյն և մանաւանդ ֆրանսական լրագրութեան կողմէ։

Բեդրոպուրգ, 12 յունուար

Գուլկարական փոխառութեան դէմ Ռուսիոյ բողոքին վրայ խօսելով, ժամանակ մը Սեն-Ռեմոյ [illegible] կը յայտարարէ [illegible] սրութիւնը չարքն յայտնելով [illegible]եան մէկ անօ[illegible] դառավարութիւն մը՝ որուն օրինաւորութիւնը ճանչցուած չէ և առ առաւելն լռելեայն թոյլատրեալ կրնայ համարուիլ։ Սակայն և այնպէս, պուլկար կառավարութիւնը, փոխանակ իւր այդ կացութեան հարկադրած զգուշաւորութեան սահմանին մէջ մնալու, գրաւի դրած է Գուլկարիոյ և Արեւելեան Բումէլիի երկաթուղիներն, որք այսպէս կրնայ ըլլալ որ իր ձեռքէն ելլեն։ պուլկար կառավարութիւնն այսու վտանգի ենթարկած է ուսուցուածքներ, որոց վրայ Ռուսիա, Պերլինի դաշնագրոյն և յետագայ կարգադրութեանց համաձայն, առաւելագոյն իրաւունքներ ունի։

Բեդրոպուրգ, 12 յունուար

Հիւսիսային Հեռագրական Գործակալութիւնը կը հաղորդէ որ 1890 տարւոյ ռուսական ելմտացոյցը կը ներկայացնէ 889 միլիոն ռուպլի հասոյթ և 887 միլիոն ռուպլի ծախք։ Կայսեր հրամանաւ, ելմտացոյցն հաստատուած է առանց աւելցնելու տուրքերը կամ ժողովրդեան վրայ դրուած բեռները։ Այս տնօրինութիւնն ի գործ դնելով եւ ժողովրդեան պիտոյից հոգածու գտնելով, Կայսրն անդրդուելի գիտաւորութիւն կը յայտնէ անգադար զբաղանալու, պահելով հանգերձ Ռուսիոյ համար պատուաբեր խաղաղութիւն մը, որպէսզի Կայսեր ծրագիրներն ի մասին ռուս ժողովրդեան արտադրիչ ոյժերուն եւ բարեկեցութեան, կարենան իրագործուիլ անարգել։

Փարիզ, 12

Ինֆլուենցան կը նուազի։

Լիսպոն, 12

Տոմ Փեդրօ Կայսր Բան գնաց, ի Հարաւային Ֆրանսա։

Լիսպոնա, 14 յունվ.

Նախարարաց խորհրդոյ երեկի նիստը տեւեց մինչեւ առաւօտեան ժամ մէկ։ Կ'ըսուի թէ կառավարութիւնն, Անգլիոյ ճնշման տեղի տալով, հրամայեր է որ բոլոր զօրքերն եւ քաղաքին։

Բարիզ, 14 յունվ.

Կը հաստատուի այն լուրը թէ Պ. Ժէրվիլ-Ռէյշ կ'ուզէ հարցապնդումի մը ուղղել նախարարապետ Պ. Թիւաբի՝ հանրապետութեան նախագահ Պ. Գաւռնոյի կարծեցեալ ուղեւորութեան վրայ ի Պրուսկէլ։ Պ. Թիւաբ պիտի ընդունի եղեր հարցումն և պիտի պատասխանէ ծանօթացնելով այդ զրոյցին ծագումն, և առիթէն օգուտ պիտի քաղէ հերքելու համար արդի նախարարութեան հրաժարման բոլոր զրոյցները։

Պուքրէշ, 12

Պ. Կ. Կիքա, Ա. քարտուղար Ռումանիոյ դեսպանատան ի Կ. Պոլիս, Ինֆլուենցայէն մեռաւ։

Նիւ-Եորք, 13

Սան Ֆրանչիսկոյէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Հմոյէ անուն գերմանական շոգենաւն, որ Սինկափուռէ Ամոյ կ'երթար, բուռն մրրիկի մը մէջ ամբողջովին ընկղմած կորած է, և 400 Զինուցիք խեղդուած են։

Փարիզ, 13

Փուաթիէի մասնական ընտրութեան մէջ, պահպանողական մը և երկու հանրապետականք երեսփոխան ընտրեցան։

ՍՊԱՆԻՈՅ ՄԱՆՈՒԿ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

Մատրիտ, 12

Մանուկ թագաւորին վիճակն հանդարտ է, թմրութեան կը միտի, տենդն անհետացաւ, տկարութիւնը նուազեցաւ։

Ասելի նոր լուր։—Մանուկ թագաւորը փոքրիկ ի փոքր տենդահար կը յուզուի և կը թմրի։ Խուռն բազմութիւն հաւաքուած է պալատան առջեւ։

Մատրիտ, 11

Կէս գիշերէն երկու ժամ ետքը մանուկ թագաւորին վիճակն հանդարտ էր։

Մատրիտ, 11

Սպանիոյ մանուկ թագաւորին տագնապալի վիճակին առջեւ, Մերակոյսի մէջ Պ. Լազարա և Երեսփ. Ժողովոյն մէջ Պ. Բամիսկրանտէ սա յայտարարութիւնն ըրին։ «Մեք, Միապետականքս, կառավարութեան ոյժ պիտի տանք յամենայն դէպս ընդ որ տեղի Սպանիա։» Երկրին ժողովրդոյն նիստերը դադրեցուցին «կեցցէ՝ թագաւորն, կեցցէ՝ թագուհին» աղաղակաւ։ Պ. Սակասթայի նախարարութիւնը միաձայնութեամբ որոշեց թէ արդի հանգամանաց մէջ նախարարութիւնը պէտք է պահէ իւր իշխանութիւն։ Արքայական իշխանութիւնը վայրկեան մ'իսկ պէտք չէ դադարեալ մնայ, և եթէ մանուկ թագաւորը մեռնի, անոր մեծ քոյրը, իշխանուհի Մարիա Մէրչէտէս, Սպանիոյ թագուհի հռչակուի անմիջապէս, և Քրիստինէ թագուհին խնամակալ մնայ։

Մատրիտ, 13

Ներքին գործոց և պատերազմական գործոց նախարարութեանց եկած լուրեր կը ծանուցանեն թէ կատարեալ հանդարտութիւն կը տիրէ երկրին մէջ։ Խիզուէս կ'իմանայ թէ զինեալ փոքր հրոսախումբ մը երկաթուղւոյ գիծը կորեր է Մատրիտի և Քորտուի միջեւ, բայց պաշտօնական ակնբոյց մէջ այս մասին ո՛ և է ծանութիւն չկայ։

Մատրիտ, 13. (առաւ. ժամ 7½)

Մանուկ թագաւորին ոյժերն աւելցան։ Հանդարտ վիճակի մէջ կը մնայ։

— —

ԱՐԵՒԵԼ. ՀԵՌԱԳՐ. ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

Մատրիտ, 11 յուն.

Մանուկ թագաւորին առողջական վիճակն հետզհետէ կը վատթարանայ։ Զինքը չքնապատող բժիշկները շատ մտատանջ կ'երեւին, բայց տակաւին չեն յուսահատած։

Մատրիտ, 11 յուն.

Մանուկ թագաւորին վիճակը չբարւոքիր։ Թմբրական վիճակի մը մէջ կը մնայ, որ մտատանջութիւն մը կը պատճառէ մինչ բժշկաց։

Մատրիտ, 14 յունուար

Երէկ մանուկ թագաւորին վիճակին մէջ տեսնուած բարւոքումն հետզհետէ կ'աւելնայ։

Բարիզ, 11 յուն.

Հաւանական չէ որ կառավարութիւնն յայտարարութիւն ընէ խորհրդարանին մէջ՝ ի մասին իւր հետեւած արտաքին այժարհավարութեան։

Բարիզ, 12 յունուար

Նախարարաց խորհրդոյ այս առաւնտին մէջ նախարարք որոշեցին խորհրդարանին բացատրել կառավարութեան ընդհանուր այժարհավարութիւնն, հետզհետէ երբ հարցապնդումներ տեղի ունենան։

Բարիզ, 13 յունուար

Երեսփոխանական Ժողովոյ ջնջած ընտրութեանց տեղ՝ նոր ընտրութիւնք կատարուեցան երէկ մասամբ։ Արդիւնքը ծանօթ չէ դեռ ամբողջովին։

Ի Լուսիան, ընտրութիւնն համամտականի մնացած է։

Ի Ռոշֆուա, հանրապետական Պ. Բիւիլուայէ ընտրուած է։

Ի Սէնդ-Էդիէն, միապետական Պ. Նէյրան ընտրուած է։

Բարիզ, 13 յուն.

Պ. Ժէրվիլ-Ռէյշի բարեկամներն անպատեհ համարելով նորա ուղղելիք հարցապնդումն ի մասին Պ. Գաւռնոյի կարծեցեալ ուղեւորութեան ի Պրուսկէլ, հրաւիրեր են զինքն որ եւս առնու իւր հարցապնդումն, և կը յուսացուի որ եւս առնու։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 2 յունուար

Օսմանեան Քոնսոլիտ

Նբէկ երեսնոց դոց. (Մէհմ. Ա. Սերի		19 13
Գարարայի դոցուածքի վերջը	»	19 13
Բերայի մէջ	»	19 21
Առաւտուան բացուածք	»	19 29
Կէս օրին	»	19 28

ԻՍԹԻԴՐԱՋԻ ՅԱՏԻԼԻ

Նբէկ երեսնոց		45 16
Այս առաւտ		45 16
Կէս օր		45 24

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐՔԷԼԹՈՅ

Փոխառութիւն	A. Սերի	42
»	B. »	24 30
»	C. »	19

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՔ

Սուէզեան ժետոնը	Անգլ. Լիր.	4 16
Բրէսթի ժետոնը	Օսմ. »	8 22
Պանք տը Գրեան	» »	7 6
Սու. Շանտ է վլիւզ	» »	4 26
Թրամուէյ	» »	465
Բուսֆէրի երկաթուղի	Ֆր.	76 25
Օղբիկոսիան տը Բրեսլիթ	»	— —
Բասենիէուզի Լէվրիսի		120

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանկոց	»	87 28
Անգլիական ոսկի	»	110 15
Իմշերիթլ	»	90 30
Բրէմեն	»	51 10
Բուպլի թղթագրամ	»	8 25
» արծաթ	»	77 25
Մեճ. արծաթ. (տարբ)	»	168 14
Վենետիկ	»	108 10
Ջենովա	»	108 10
Մեթալիք	»	100
Թառիխէ	»	8 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 13 Յունվար ժամ 4 վայր 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 3 %		87 72½
» 4½ %		106 70
Օսմանեան քոնսոլիտ Սերի Դ.		18 10
» երկաթուղի		76
» Բէյթի բասենիէուզիք		— —
Պանք Օթոման		535
Գրէտիթ Լիոնէ		712 50
Իտալական Ռանթի 5 %		93 65
Հիւնգարական 5 %		463 75
Բրէսիլիթ Թիւրք		— —
Եգիպտական միացեալ		471 25
Պանք տը Բարի		797 50
Օսմ. մեջ. արժեթուղթ		402
Սուէզի ջրանցք		2285
Սպանիական արտաքին		71 9/16
Ձեր Լիոնայի վրայ		55 25

Լոնտոն, 13 Յունվ. ժամ— վայր — երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտ		97 3/16
Օսմ. » Սերի Դ.		17 15/16
» » » Գ.		— —
» » » Ա.		42
» » » Բ.		24 7/8
» » » Գ.		17 15/16
Փոխառութիւն 1877		—
Պանք Օթոման		11 5/16
Եգիպտական միացեալ (ինիֆիտիկ)		92 13/16
» առանձ. (բրիմիտիֆ)		103 3/8
Տարբ Պանքէ		82 3/4
Ֆոնտիսիոյ (փոխառ. Բուլիլ)		102 1/4
Հիւլենական 5 %		90 1/2
Մանորոյ »		74 3/8
Ռուսական 1889		94
Փոխառութիւն Բարիզի վրայ		25 25

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 13 Յունվ. ժ. — վ. — երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 3 %		87 68
Օսմանեան քոնսոլիտ Դ.		18 07½
Օսմանեան երկաթուղի		76 75
Եգիպտական միացեալ		470

Վիեննա, 13 Յունվ. ժամ — վայր —

Օսմանեան երկաթուղի		38 29
» Բէյթի բասենիէուզիք		118
Փոխառութիւն Լոնտոնի վրայ		118 10

Պերլին, 13 Յունվ. ժամ — վայր —

Փոխառութիւն Լոնտոնի վրայ		20 42½
Բուպլի թղթագրամ		226 ½
Օսմանեան երկաթուղի		81 90
Օսմանեան քոնսոլիտ Սերի Դ.		17 70

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿԻ ԴԱՏԸ

ՊԵՏՐՈՍ ԷՖԷՆԴԻ ԱՆՊԱՐՏ

Դեկտ. 27ի չորեքշաբթի օրը վերջին անգամ բլլալով տեղի ունեցաւ Ապահովութեան Սնտուկի տեսչին Միւլէյմանն էֆէնտիի ընդդէմ Սնտուկի արկղակալ Փափազեան Պետրոս էֆէնտիի բացած վատահութեան չարաչար գործման (էմինիֆթի սուի իսթիմալ) դատին շարունակութիւնը։

Յաւուն բազմութիւն ունկնդրաց յայտնեալ տեղը գրաւած էին, որոց մէջ կ'երեւային փաստաբաններէն Թընկըր Սիմոն, Խաչերեան, Շաչեան և այլ էֆէնտիք։ Առաւնը բացուեցաւ ժամը 7ին նախագահութեամբ Վեսմ. Թէվֆիկ պէյի իւր կանգնամներով, որոց մին Եղեռնագատ ատենի անդամներէն Մոստիչեան Յարութիւն էֆէնտին էր։ Ընդհանուր դատախազն էր Բէուֆ պէյ։ Ներկայ էին Սընտուկի փաստաբան Համոի էֆէնտի եւ Պետրոս էֆէնտի։ Նախագահը տեսնելով որ Պետրոս էֆէնտիի փաստաբանները չէին եկած, պատճառը իրմէ հարցուց, Պետրոս էֆէնտի իւր փաստաբաններէն Գասպար էֆէնտիին հիւանդ ըլլալուն չըկարենալ ներկայ գտնուիլը և Գէորգ էֆէնտիի դեռ եկած չըլլալը յայտարարեց։

Նախ. Կ'ուզէ՞ք սպասել փոխանորդներնուդ գալուն, թէ ոչ դատերնիդ տեսնենք։

Պետրոս. Ես պատրաստ եմ, դատերնիս թող շարունակուի։

Նախ. (առ Համոի էֆ.) Նախորդ նըստին խնդրեալ մը թուղթեր կան զրաւ դատարանին պիտի ներկայացնեմ ըսած էիք, այդ թղթերը բերուած են, ատանց վրայօք ի՞նչ պիտի ըսէք։

Համոի էֆ. Ժամանակ անցած ըլլալուն համար նպաստակը մոռցուած է, շնորհք ընէք խնդիրը անգամ մ'եւս պարզեմ։

Նախ. Աւելի ազէկ է նախորդ նստի ատենագրութիւնը կարդացուի, անկից աւելի որոշ կրնամ հասկնալ։ (Պարդացուեցաւ նախորդ նստի ատենագրութիւնը)։

Համոի էֆ. ատենագրութեան վրայ քանի մը դիտողութիւններ ընելէ վերջը նախագահն հարցուց թէ դատին վրայօք ի՞նչ ըսելիք ունի։

Համոի. էֆ. Կը խնդրեմ որ դատարանդ մեր իրր ապացոյց ներկայացուցած այս թղթերը կարդայ, ըստ այնմ որոշում մը տայ, այն ատեն մենք մեր դիտողութիւնը կ'ընենք։ (Այս միջոցին Պետրոս էֆ.ի փոխանորդ Գէորգ էֆ. եկաւ բազմիլ իրեն յատկացեալ տեղը)։

Ընդհ. Դոխէ. Ասի անկարգ բան մը կ'ըսէ. իրր թէ ըսել կուզեն որ դուք առաջ վկաներս մտիկ ըրէք, վերջը ես դատը կը բացատրեմ։ այս տեսակ բան չըլլար, իրենց ներկայացուցած թղթերը գործին ապացոյցներն են, նախ պէտք է դատերնին բացատրեն, ըսեն թէ Պետրոս էֆ. այսպէս և այնպէս բաներ ըրաւ և ի վերջոյ իւր այս ըրածներուն վկայ և ապացոյց ահա այս թղթերն են։

Համոի էֆ. Ընդհ. Դոխդն. յանուն հարցային իրաւանց այս թղթերուն քննութիւնը խնդրած էր իւր դիտողագրով, հիմա ալ անոր հակառակը կը պնդէ։

Ընդհ. Դոխ. Այո, դարձեալ կ'ուզեմ որ թղթերը կարդացուին, բայց նախ դուք դատերնիդ բացատրեցէք վերջը դատարան անոնք ուշադրութեան կ'առնէ։

Համոի. էֆ. Դեռ որ թղթերը չտիտի կարդացուին ես բացատրեմ։

Գէորգ. էֆ. Մենք այդ թղթերը կարդացած չենք և տեղեկութիւն չունինք, թող բացատրեն մենք ալ հասկնանք։

Նախագահը դարձեալ խնդրեց Համոի էֆէնտիէն որ նախ իր դատը բացատրէ. ասոր վրայ Համոի էֆ. հետեւեալ կերպով իւր դատը բացատրեց։

Համոի. էֆ. Դատերնուս համառօտութիւնը այս է. Պետրոս էֆ. գողցնել տուի ըսած 562 ոսկին կը պահանջենք, մենք ըսինք թէ Պետրոս էֆէնտին վատահութիւնը չարաչար գործածեց, նախնական դատարանը մեր ըսածը ի դերեւ հանեց Պետրոս էֆէնտին անպարտ արձակելով, ասոր վրայ մենք վերատին բողոքեցինք և խնդրեցինք նախնական դատարանի որոշման բեկանումը, միանգամայն հաշուոց և հարցաքննութեան տեսչի վերաքննութիւնն, ասոնց վրայ աւելցուցինք նաեւ դատարանիդ ներկայացուցած թղթերնիս զորս դատարանդ եթէ ուշադրութեան առնէ այն ատեն խնդիրը մերկապարանաց երեւան պիտի ելլայ։

Ասկէ ետքը Համոի էֆէնտի ձեռք առաւ իւր այս թղթերուն բացատրութիւնները։ 19 կտորներէ աւելի թղթեր, հաշիւներ, հաշուեցոյցներ, նամակներ ելն. կարդաց և ասոնց վրայ տեղեկութիւն ուզեց Պետրոս էֆէնտիէն որուն համար Ընդհ. Դատախազն ըսաւ. «Համոի էֆէնտի շատ աղէկ գիտէ թէ հոս հարցաքննութեան սենեակ չէ այլ դատարան։ հոս նախ Դատախազ մը իւր դատը կը բացատրէ. զոր օրինակ Համոի էֆէնտի կրնայ ըսել, Պետրոս էֆէնտին սա սա բաները ըսաւ, ասոնք վատահութեան չարաչար գործածումն կը նշանակեն և ասոնց իրր ապացոյց այս և այս բաներն են. հետեւաբար անձնական իրաւունքն կը պահանջեմ. ոչ թէ քննիչի պէս միշտ հարցնել այն ինչ թիւը, այն ինչ բառը ի՞նչ է, ինչո՞ւ այսպէս գրուեր է, ասոնք դատարանը զբաղեցնելէ ուրիշ օգուտ մը չեն արտադրեր։

Դատարանի անդամներէ մէկուն կողմէ հիւս այս տեսակ յայտարարութիւն մը տեսնելն ունենալուն վրայ, նախագահն հարցուց թէ ուրիշ բան մը պիտի ըսէք, նպատակներն ի՞նչ է, վերջնապէս յայտարարեցէք։

Համոի էֆ. Իրեն խօսքը այս տեսակով կը ջրուի, ասոնք պէտք է քննութեան առնուի. անգամ մը թող ըսեն թէ 562 ոսկին որ նշանակուած է տեսչին մէջ՝ ինչի՞ ստակ է, մենք եթէ ասոնց պատասխան չառնենք ինչպէ՞ս կրնանք խօսք խօսիլ։

Ընդհ. դոխ. Հարցուցէք անգամ մը տեսնենք ի՞նչ կ'ելլէ։

Գէորգ. էֆ. Այդ ստակը գողցուած ստակն է։

Այս միջոցին Համոի էֆէնտի նորէն սկսաւ հաշուոց քննութեան վրայ երկար բացատրութիւններ տալու։

Նէյէ. Կ'ուզէք որ սնտուկին հաշիւը տեսնենք, մենք տարիկայ չենք կրնար ընել, 500 ոսկի կորսուեր է, նորէն գրեսնուեր է, ատոր վրայ ի՞նչ գիտէք, այն ըսէք մեզ։

Համոի էֆ. Ինքը կ'ըսէ թէ գողցնել տուի, մարդ չէ տեսեր, կտրած, աւրուած բան մը չկայ, իւր գտնուած տեղը գող մտնել անկարելի է, ո՞ւր կ'երթայ այս ստակը չեմ գիտեր. ենթադրենք թէ մէկը գողցեր է, ինչո՞ւ համար (պանք նոթները) թղթադրամները չէ առեր։

Նէյէ. Ըսել կ'ուզէք թէ իւր տեսրակներուն անկարգութենէն այս բան յառաջ եկած է։

Համոի էֆ. Իմ ըսածներս ուշադրութեան չէք առներ։

Նէյէ. Մենք հաշիւ չենք կրնար տեսնել, այս տեղը հաշուոյարդար դատարան չէ. ուրիշ ըսելիք մը ունի՞ք։

Համոի էֆ. Ընելիքներս այսչափ են, ասոնց պատասխաններն Պետրոս էֆէնտիէն և թղթերու քննութիւնը դատարանիդ կը խնդրեմ։

Խօսք առաւ Պետրոս էֆէնտի Փափազեան հետեւեալ կերպով բրաւ իւր տեսութիւնները հակիրճ և ազդու։

Պետրոս էֆ. Տէր նախագահ, դրամատանց և վաճառականաց սովորութեանց համեմատ ամեն արկղակալ այս տեսակ մեռատեսր մը ունենայ, և ահա ասիկայ ալ իմ անձնական մեռատեսրս է որոյ մէջ ամեն տեսակ հաշիւներ անցուցած եմ, ասիկայ ինչպէս ըսի իմ անձնական տեսրակս բլլալուն պաշտօնական հաշուառեսր մը չէ, հետեւաբար սնտուկը չկրնար միջամտել և ես պարտաւոր չեմ ասոր մէջ արձանագրուած գումարներուն վրայ բացատրութիւններ տալու, և արդէն ի՞նչպէս կրնամ բացատրութիւններ տալ այն թիւերուն վրայ որոնց քով գրուեր տեսեկութիւններ արձանագրուած չեն և մէկ տարուց շատ երկար ժամանակ մը անցած է. երեւելի գէպք մը անգամ մարդ չը կրնար յիշել. ո՞ւր մնաց թուանշաններ, ուստի այժմ ինչպէս ես նոյնպէս վաճառական մը և կամ հաշուոյարդար մը իսկ երբէք բան մը չպիտի կարենանք հասկընալ։

Նէյ. Տեսրակին մէջ 500 այսչափ ոսկի նշանակած էք, մինչդեռ հայրերնուդ հաշիւ տուած ժամանակներդ ոսկիի ցուցած էք, ասիկա ինչ՞ն յառաջ եկած է։

Պետրոս. Ասիկայ պարզ հաշիւ մ'է որ ամէն անգամ կրնայ տեղի ունենալ երբեմն նուազ երբեմն առաւել. փետրուար 14էն առաջ այս տեսակ հաշիւներ նշանակուած են, 15րդը դարձեալ այս մեւով հաշիւ եղած է, ամեն օր այս տեսակ հաշիւներ տեղի կունենան, 100 ոսկի կը մտնայ 10 կ'ելլէ. 5 կը մտնայ 10 կ'ելլէ, ասոնք հաշուական գործողութիւն են։

Համոի էֆ. Կ'ըսէ թէ դուրս ելլայ, վերրաս ստակ չունիմ, վերադարձայ Սնտուկ և ստակ աւրել տուի, այս ի՞նչպէս կըլլայ, ուզածնուն պէս կը գործածե՞ն սընտուկին դրամը։

Պետրոս էֆ. Քանի որ պատասխանատուութիւնը ինձ կը վերաբերի կրնամ ստակ աւրել տալ կամ ստակ աւելցնել, միայն թէ պակասը ինձմէ պահանջելու իրաւունք ունին, հարցուցէք, տէր նախագահ, եթէ պակաս մը ունիմ, վճարենք։

Համոի էֆ. Վերջապէս ապահովութեան չարաչար գործումը իւր վրայ մնացած է։ Իրեն շրջած մէկ ստակը ի՞նչպէս կուզէ որ իւր հաշիւը անցուի, այս կէտէն նախնական դատարանի որոշումը պէտք է ընդունի, մէկ մ'ալ այս թղթերուն քննութիւնը դատարանէդ կը խնդրեմ և ուրիշ ըսելիք մը չունիմ։

Այս միջոցին Պետրոս էֆէնտի փաստաբանը ի պաշտպանութիւն իւր փոխանորդեալին երկարօրէն խօսեցաւ. շատ մը փաստեր և ապացոյցներ մէջ բերելով յայտարարեց թէ ոչ գողութիւն և ոչ ալ վատահութեան չարաչար գործածումն եղեցած է, հետեւաբար պէտք էր որ դատարանը անպարտ արձակէր զՊետրոս էֆէնտի Փափազեան։

Ընդհ. դոխ.—Անձնական դատախազի փաստաբանի ըսածներէն կը հասկցուի թէ Պետրոս էֆէնտին Միւտիւրի հետ այս տեսակ գործ մը կարգադրելով սնտուկի հաշուոյն պիտի յարմարցնէ եղեր ասկայն միտքը չհաւանելուն այս գործն ալ մէջ տեղ չէ եղեր, այսինքն իրենք ալ կը հասատանեն թէ մէջտեղն արարք մը չկայ, տեսարակին անձնական տեսր ըլլալն ալ իրենք վկայեցին և արդէն յառաջ բերուած փաստերը չկարենալով ոչինչ ապացոյց մ'ըլլալ կը խնդրեմ որ Պետրոս էֆէնտի անպարտ արձակուի։

Վերջին խօսքը Պետրոս էֆէնտիին ըլլալուն՝ հետեւեալ կերպով վերջացուց իր պաշտպանութեան ճառը։

Պետրոս էֆ. Ես սնտուկին օգնական արկղակալն ըլլալուս՝ ինձ յանձնուած գրքամներն իմ անձնական ապրանքիս պէս են, մանաւանդ որ առեւտրական նախարարութեան մեռ անաւանման երաշխաւորուած եմ. քանի որ պատասխանատուութիւնն իմն է վնաս մ'ալ եթէ բլլայ ես պիտի տուժեմ. գրամարկղ տակէն գըտնուած 562 ոսկիներն հարցաքննիչ դատաւորի կնքով կնքեալ պարուսակի մը մէջ դրուած և տեսրէնին քով պահուած էին. նախնական դատարանի վճռէն անմիջապէս վերջը տեսրէն էֆէնտին կնիքը քակելով պարուսակին մէջ գտնուած գրամներն ամբողջութեամբ տնտուկին յանձնեց, պակասած 5 ոսկին ալ ինձմէ ստացաւ որպէս զամբարձակ առաջ դատարանիդ ներկայացուցի արկղակալին ստացագիրը։ Քանի որ իրենք նախնական դատարանի վճիռը ընդունելով տակէները տնտուկը յանձնած են, ալ ինձմէ բան մը պահանջելիքներն մնացած չէ, ալ ինձմէ ի՞նչ կը փնտռեն։ ուստի, Տէր Նախագահ, կը խնդրեմ որ դատարանդ իմ անպարտութեանս վճիռն արձակէ։

Նախագահը դատափարութիւնը վերջացած համարեց և դատաւորք խորհրդակցութեան սենեակը քաշուելով 20 վայրկեան խորհրդակցութենէ վերջ վերադարձան ի դատարան և նախագահն հետեւեալ որոշումը հաղորդեց։

Վ Ճ Ի Ռ

Նկատելով որ յառաջ բերուած փաստերը չեն ապացուցաներ վատահութեան չարաչար գործումն, ուստի դատարանս միաձայնութեամբ անպարտ կ'արձակէ զՊետրոս էֆ. և գրամարկղ տակէն գըտնուած գրամներն ալ ի հաշիւ կորուսելոց անցնելու որոշում կուտայ։

Խորհուրդը վերջացաւ ժամը 9ին. երբ Պետրոս էֆէնտի դատարանէն դուրս եկաւ, խուռն բազմութիւն մը բարեկամաց, հայ և օտարազգիք, զինք շրջապատելով խնդակցութիւնն յայտնեցին։ Մ. Տ.

ԴԵՂԱԳՈՐԾ

ՊՕՂՈՍ ԷՖԷՆԴԻ ՁԱՅԼԴԵԱՆ

Պատիւ ունի ծանուցանել իւր յարգոյ յաճախորդաց, թէ իւր դեղարանն՝ որ կը գտնուէր ի Պահէք-Դափու Համիտիյէ փողոց թիւ 38, փոխադրուած է դիմացի կարգը 21 թիւ, ուր ըստ առաջնոյն, կը գտնուի ամեն օր, բացի ուրբաթ և կիւրակէ, Տօքթ-Արիսթիրի պէս։ 967 9—10

ԴԵՂՕՐԱՑԻ ԹԱՐՄ ԵՒ ԱԺԱՆ

ՏՈՔԹՈՐ ՏԱՏՈՒՐ

ՎԱՀՐԱՄ ՄԱՄՈՒԱԼԻՏ

ԱԿԱՆՋԻ, ԿՈՍՈՐԻ, ԲԵՐԱՆԻ ԵՒ ՓԹԻ

Հիւանդութեանց

ՎԱԿԱՆԵԱՆ. Փարիզի. Լոնտոնի և Վիեննայի նշանաւոր մասնագետ դասատուներէ։ ՓՈՐՁԱՌՈՒ Լաբորատոր երեւելի հիւանդանոցներու մէջ ուսնցած աշխատասիրութեամբ։

ԻՄՈՒՆԻԶԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Բերա—Կէս օրէն մինչեւ ժամ 9ը. Պոլ Մարշէի մտ Սլաղանի փողոց թիւ 9. իւր բնակարանը։

Պոլիս—ժամ 9½ էն Պոստէն Դարս. Ալիքեան ենգարանն։

Երկուշաբթի, Բերա և հինգշաբթի Պոլիս՝ ազատաց դրան։ 824

ՄԻՇՏ 10 ՂՐՈՒՇ

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՅՑԵՊԱՐՏԻ

(Ալէն լեզուաւ)

Ֆրանսական ընտիր խարտ. Այցեստոմի յատուկ նուրբ եւ սիրուն գրեր. Ազնիւ նաշակ. Մաքուր եւ խնամեալ աշխատութիւն։

Դիմել

ի Տպարան Գ. Պաղտասարեան

Ցակոբեան խան, Կ. Պոլիս։

ՏՈՔԹ. Ս. ԱՐԱՊԵԱՆ

Բարիզու բժշկական համալսարանէ վկայեալ Տոքթ. Ս. Արապեան իրեն մասնաւոր հիւղ ընտրած է սրտի և կուրծքի հիւանդութիւնները։ Այն հիւանդութիւնները Բարիզ բրոնշիէսաբ Բոթէնի մասնաբաժնին մէջ մասնաւոր խնամքով ուսումնասիրած է և 12 տարիներէ հետէ յարատեւ այդ հիւանդութեանց վրայ կ'աշխատի։

Այս հիւանդութեանց մասնաւոր ուսումը միւս հիւանդութեանց վրայ կատարեալ հմտութեան պէտք ունի և Տոքթր բժշկի գիտեն թէ երբեմն որչափ դժուար է անոնց ախտական պատճառները գտնել։

Ուստի կը յուսայ թէ դժուարագնիներ պարզապէս Տոքթ. բժշկի իրեն խորհրդակցութեան ալ դիմել պիտի բարեհաճին։

Գիւղարնակ յաճախորդաց դիւրութեան համար երկուշաբթի և հինգշաբթի օրերը ժամը 8էն 10ը կամուրջի դիմաց Քիւչիւկեան դեղարանը պիտի գտնուի, Գալատայի յաճախորդաց համար Մուսալլա ճամբայ յատուկ տուն վարձած է ուր ուրբաթ օրերը կէս օրէն վերջը հիւանդները ձրիարար կ'ընդունի։ 919 10—16

ՀԱՅ ԹԷՅԱՎԱՃԱՌ

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ և Ճ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

10 ՃԷԼՍ-պէյ խանի տակը 10

ԶԻՆԱՍՏԱՆԻ, ՃԱՎԱՅԻ ԵՒ ՀՕԼԱՆՏԱՅԻ

ԸՆՏԻՐ ԵՒ ԱԼՈՒՐՃԱՒՈՐ ԹԷՅԵՐ

Վաճառատուն իւր հաստատութենէն ի վեր իւր ուղղութեամբ, պատուաւորութեամբ և անխարդախ գործառնութեամբ ստացած հռչակաւոր, թէ գաւառներու մէջ և թէ յաստիս խիստ շատ յաճախորդներ գոհ բրած է։

Վ. ԱՃԻՌՄՈՒՆԷ

ՄԵՆ ԵՒ ՓՈՔՐ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՄԲ

ԳԻՆԵՐԸ ՁԱՓԱՒՈՐ 949

ՏՕՔԹԷՕՐ Տ. ԳԱՊԱՆԵԱՆ

Մանկաբարձ եւ մանանգէտ բժիշկ կանանց տղայոց եւ ծննդական գործարանաց վերաբերեալ ամեն տեսակ հիւանդութեանց, որ ի Փարիզ կատարելագործած է իւր արհեստն, հաստատուած է Բերա, Պէօյիւք Բարմաք Գարու 5 թիւ տունը, ամեն օր կէս օրէն մինչեւ երեկոյ հիւանդ կ'ընդունի, ուր շորեքշաբթի օրեր ձրիապէս կը գտնուին։ Նաեւ ըստ առաջնոյն առաւօտները Փաստը գիւղ իւր բնակարանը կը գտնուի։ 834 24—25

ՏՕՔԹ. Ա. ՔՕՄԱՆՍ ՏԷ ԲԱՅԹԻՐ

Բժիշկ, վիրաբոյժ և մանկաբարձ, վկայեալ Ամերիկայի համալսարանէն, հաստատուած է ի Բերա, Եէնի-Զարչի փողոց, թիւ 80։ Հիւանդները կ'ընդունի մինչեւ երեկոյ ժամ 1 էն 2, ըստ Եւրոպացւոց։ երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը ձրիարար կը գտնուին հիւանդները։ 905

ՄԱՄՈՒԼ, խոփանեալ զուարչաթերթի տարեգրակը Դէորդ Էֆէնտի Ալիվաքան՝ Միտիլիէն ընտիր ձիթաթաւ և սեռա, թիւնեասէն պատուական գինի և խրվիրէն ընտիր ոգի բերել տուած է, և ժամն գնով կը վաճառէ Դալաթիա Ռէնչլէնգիր-Բարար Փոխ խան։ Առանցին զատ, յատկապէս բերել

ՀԱՋԻ ՇՆՉԱՐԴԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻՏԻ, ՀԱՐԲՈՒԻՒ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՇՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՂ ԻՍՁԱՓՈՂԻ ՀԻԻԱՆՊՈՒԹԵԱՆՆ գէմ իբր ապահով դարման այս գեղն վայելած հանրաբոլոր միշտ կը հաստատուի այն բարձրագոյն նամակներով զոր Պ. Բաուվլ կ'ստանայ անոնցմէ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

«Անգլիոյ թագուհւոյն Նէրվիլի թագաւորական վրայ. ի Ուէք. ընկավաբ.

«Միրելի պարոն, Ըստ որում կը նեղուիք յամառ հազ մը որ գիշերը կ'արգելուր ինձ քնանալ և ցերեկը հանգիստ առնուլն, վասն. կոմս Փարթենէյան ձեռաբարեց ինձ գործածել. ձեր անգլուգական բալսամին հաճելիներով և կրնամ հաստատել ձեզ թէ առաջին գործածութենէն իսկ զգալի բարեւաւում կրեցի, ապացոյց իսկ պէտք ունենալու գործերս դադրիցնելու, և ապաքին փարը սրուանը բոլորովին բուժեց զիս։ Ուստի անոր ազդեցութեան վրայ ունեցած մեծ վստահութեամբս կը յանձնարարեմ զայն ուրիշներու։» (Աստ.) Վ. Լինդլէյ, Նեգրի թեղանթակրէն։»

Կը վաճառուի ամեն գեղագործաց և արտաքնավաճառ գեղերու. վաճառակոնաց քով. շիշը 1 շիլին 1½ ռիալով, 2 շիլին 3 ռիալի և 11 շիլին՝ Պատրաստող ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ԲՈՍՎԷԼԼԻ, 6, Արշիան Բուվէյտ, Պլոմբիրիերս բան, Լոնտոն։

Մեծապատիւ և փոքրագոյնաց կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պարսկաստանի Ներկայացուցչին քով։

79 Մ. ԷՍՄԱԷԼ ՏԱՐԻԱՆ

Ամերիկեան Ընդհանուր մթերանոց, Վալտոս, պահեստանոցի քով, կայսրան Թրամուէյին։ 95 և 6

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ

LA ROUENNAISE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԳԼՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837

Կենդրոնատեղի՝ 18, Ռէն-Մառք փողոց, Բարիզ

Դրամագլուխ, 4.000.000, Վճարեալ մնացեալներն իբր 30.000.000

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակս ընդհանուր գործակալութեան, Վալաթիա, Մահմուտիէ փողոց, Թիւ 2, Ճերէմեան խան, Գամոնտոյի Պանգային դիմաց։

Ընդհանուր գործակալք բոսֆանդակ Թուրքիոյ և Բունասատանի ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ և ԸՆԿ.

186

PAPIER WLINSI

Վլինսի թուղթին ահագին յաջողութեան պատճառն այն է թէ մարմնոյն բորբոքումները դուրս քաշելու յատկութիւնն ունի։ Աւելորդակարգ բժիշկներ կը յանձնարարեն զայն ընդդէմ կուրծքի ակարութեանց։ Հաքուխ, Գրանչիդ, Կոկորդի ցաւ, Յոգացաւ։ Իւր գործածութիւն շատ պարզ և դիւրին է։ Կը բաւէ միայն անդամ մը մարմնոյն վրայ դնել։

J. Wislin & Cº. 31, Rue de Seine Paris

Կը գտնուի ամեն դեղատոնոյ մէջ։ Պահանջել Վլինսի անունը։

Աւագանատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՒԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒ

ԺՕՐԺ ԷՖԹԻՄԻԱՏԻՍ

Պոլիս Աշըր Էֆէնտի խանի Ներքեւ Թիւ 17

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՀՈՎԱՆՈՑՆԵՐՈՒ

Հովանոցներու յատուկ Օ ՐՈՊԷՆՍՈՆ ՄԹերանոցի հիմնադիրը, Գ. Ժորժ Էֆթիմիատիս, կը ծանուցանէ իւր բազմաթիւ յաճախորդաց և պատուարժան հասարակութեան թէ Աշըր Էֆէնտի խանին Ներքեւ գտնուած իւր Թիւ 15 մթերանոցն, ամբողջ ապրանքներով ուրիշի փոխանցած և նոյն խանի Ներքեւ Թիւ 17 վաճառատունը բացած է։ Այս նոր վաճառատան մէջ կը գտնուին թէ՛ արանց և թէ կանանց համար ամեն տեսակ մեծաքանչելի ու բրդեղէն հովանոցներ, բրդեայ գուլպաներ, ֆանելներ, թաթիշ տարատներ, մեռաց սրբիչներ, անձեռոցներ, թաշկինակներ և այլ այդ կարգի ապրանքներ, բոլորն ալ խիստ գիւրամատչելի գներով։

971

Ըստ որում մեր յարգարգոյ վաճառականներին ոմանք, անտեղեակ այն յաջողութիւնք զոր Ռուսական քաուչուկ մուճակները (ռոշիներ) կը վայելեն վերջին երկու տարիներու՝ իրենց վայելչութեամբ և հատուստութեամբ, այս տարի բերել տուած են ուրիշ երկիրներէ մուճակներ, որք կը կեղծեն ոչ միայն ներքնամասն վրայ դրուած կիսքնքներուն ձեւերն և գոյները, հապա նաեւ կարմիր եռանկիւնը, զարտանձին կը համարիմ հասարակութեան ուշադրութիւնն հրաւիրել այս կեղծերուն վրայ, ի վերուստ ներկայացնելով առուտական մուճակներուն ճշմարիտ նշանները որպիսակներն, որպէս զի Ռուսական Ամերիկեան ընկերութեան արտադրութիւնք, որոց միակ ներկայացուցիչն եմ Լիւսեւոլը, չշփոթուին յիշեալ կեղծերուն հետ։

Կարելի է Ռուսական ՃՇՄԱՐԻՏ ՄՈՒՃԱԿՆԵՐԸ գտնել իմ վաճառատունս, Մէյտանքոյ փողոց, Թիւ 54 և 56 (Պոլիս) և հետեւեալ վաճառատուներն.

Կ. Պոլիս, 8 Նոյեմբեր 1889 ԼՍ. ՄԷՐՃԱՆՈՅ

1. Միլ է էօն Արդիէլ, Պահչէ Գարու, Թիւ 21
2. Իպլտոր, Մեծ փողոց Բերայի, Թիւ 433
3. Վէնգուրա Եղբարք, Եիւքսէք Գալաբրիա, 633։

Մեր. Գնուած ատեն ուշադրութիւն ընել թէ յիշեալ նշանները կան մուճակներուն վրայ։ 907

ԼԱՎԸՆԻՈ ՏԷ ՖԱՄԻՑԼ

L'AVENIR DES FAMILLES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓՈՔԱԴԱՐԶ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՎԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼԻՒՈՑ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ

ԸՆԴՀԱՆՈՒԱՄԲ ԴՍԱԳԼՈՅՆԱՅԻՆ ԱՎԱՆԴԱՒՈՐԵԱՆ

ԿԵՆԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Է ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

61, ՌԷՊԻՒԳԼԻՒԹ ՓՈՂՈՑ, ԼՈՆԴ 61 (ՖՐԱՆՍԱ)

ԱԳԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՔ 80.000.000 Ֆրանք

ՄԻՆՉԵՒ ՏԱՍՈՐ ԱՂԱՒ ՎՃԱՐՄԱՆՔ 1.500.000 Ֆրանք

ԼԱՎԸՆԻՈ Է ՅԱՆՐԻՍԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆ, որ հաստատուած է Դպրոցական համար փոքր թեայոգու-թենէ, որպէս զի զարգացուի մ՚ուռնէնցան Է։ Իւր Դպրոցին է որոշեալ պրոմանամամի մէջ վերակազմել դրամագլուխն։

Ընկերութեան գործառնութիւնք բազմաձիր են, թիկնոց շարժական արուեստ և փոք որուան դրամագլխոյ ապահովագրութիւն, կրկնակ դրամագլխոյ մը վերակազմութիւն, Լրաշխատութիւնք և Պլիս Մարդ փնտռուելենէ և Մարտարարութենէ և վաճառականութեան մէջ գործածուած դրամագլխոյ, մանկանց համար ոժիտ, Հանգանակ տուող և ներս թեան համար, ցկեանքս նեկամուտներու կապմութիւն, ի մի բան այն ամէն գործառնութիւնք որոց Դպրոցին է խնամատարութիւն։ Ընկերութեան Պլիսոյ գործակալութիւնն սկսած է 188. Ցուցարար 1 Ա.։

Տեղեկութեանց և բրոշուրներու համար դիմել առ Պարոն Լ. Ֆիլիպ Անդարձեան, գործակալ Ընկերութեան ի Կ. Պոլիս, Թոշ խան, Թիւ 40 Պահչէ Գարու, Պոլիս։ 903

EMULSION SCOTT

(ԱՊՈՊԻԻ ՕՐ.ԷՐԷԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԷՆ ՅԱՒՏ ԻՒՂ

Լիքոֆոսֆիտ ԿԷ ՀԱԼ Ի սոդայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՍՈՆԻ, Ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ անտրժանահամ է

Մաքիւ ձկան հաւծ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, Հրոֆոսֆիտներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խղդիւրը
Կը բուժէ հազը, ցրտաւութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճաղատութիւնը

Բժիշկներուն ընդունուած է, անարգ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարը Ի Կ. Պոլիս՝ ՀԱՄԱՐԻՐ ԵՒ ՀԻՐԶԷԼ։ 443

ՍԱԼԻՀ ՍԸՏԳԸ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱԶԻՏ, ՕԹՃԻԼԱՐ ՊԱՇԸ ԹԻՒ 61

Արանց, կանանց և տղայոց համար ամեն կարգի գեղեցիկ ու գիմացկուն կոշիկներ կը պատրաստուին Ֆրանսական ապրանքներէ։ Այս խանութը գիմող յաճախորդաց ժեծապէս գոհ պիտի լինին մեր ստանալիք գներու ապահովութենէն։ Ձ Թիւէն 4 Թիւ կոշիկներու կարգի պատրաստուածները հինգ ղրշ աւելի պիտի ըլլան փայտէ գամով պատրաստուածներէն։ 4 Թիւէն 6 Թիւի համար 5 ղրշի յաւելում մը պիտի ըլլայ այդ տարբերութեան վրայ։

Ղրշ	տեսակ	Ղրշ	տեսակ
85	ոսկեն տեսակ կարով պոթին կալոշ	33	կնոջ մուճակ
52	սկարբին կարով	40	պալամանեան կալոշ
140	կալոշով մոկ կարով	70	կնոջ համար պոթին կալոշ
65	պոթին կարով	45	16 Թիւէն մինչ 21 Թիւ պոթին կալոշ տղայոց համար
80	մկատ կալոշ գամով	150	Թէլոթին և ուզոտ մարթէ մոկ
140	ոսկեն տեսակ մոկ		
160	փայլուն մարթէ մոկ		

Տղայոց յատուկ կոշիկներու 21 Թիւէն վար եղածներուն համար հինգ ղրշի յաւելում մը պիտի ըլլայ։ Ճամբեցիներու յանձնարարուած կոշիկներու համար հարիւրին տասը յաւելում մը պիտի ըլլայ այս գիներուն վրայ։ 966 8—24

ՄՐՏՏԱՐ Ա. Ե. ԱԼԼԷՆԻՆ

ԵՐԱԽԻՏՔԱԾՈՒԹԵՍՆԵՐՈՒ ՄԱՆՐ. ԴԱՄԻՐՈՒՄՐԷ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Դէրմակ ընկած մազերուն դէմ, վերնիմ ու գեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, այժմ և ամենայն։ Դիտու թեկը շուտ մը անհրաժեշտ կ'ըլլան։ Իր անուշ հոտը առատ է ու հեշտալի։

"Մէկ շիշը կը բաւէ։" Բայց փորձը ունեցան ամենքը որոնց մերթապատուած մազերնին բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։ Դիրի չէ, և ամենէն գեղեցիկ մը չքնեղ։ Թէ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենդանի մազ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր ՍԷՆ Ա. Ե. ԱԼԼԷՆի մանրաբարձրանալ նոր նորոգիչն։ (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Դիմաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Ղրկելու Հարիւր ու Երկու Եղբայր։ Կը վաճառուի ամեն ապրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգրկեցի գեղագործներու քով։

Կը վաճառուի Ֆ. և Ն. Փանչիք եղբարց Երիտասարդական դեղարանը, 455 Մեծ փողոց Բերա, Իսթանպուլ, Գալաթիա, Պահչէ Գարարդիր 95 և 97։ Պիշիրելեն դրարց քով 77 Լիմէն Լանիա—, 54 Նէկի ճաբ և 168 Մեծ փողոց Բերայի, և Իզմիրի քով Բերա Մեծ փողոց Թիւ 422։ 61

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ

LA ROUENNAISE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԳԼՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837

Կենդրոնատեղի՝ 18, Ռէն-Մառք փողոց, Բարիզ

Դրամագլուխ, 4.000.000, Վճարեալ մնացեալներն իբր 30.000.000

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակս ընդհանուր գործակալութեան, Վալաթիա, Մահմուտիէ փողոց, Թիւ 2, Ճերէմեան խան, Գամոնտոյի Պանգային դիմաց։

Ընդհանուր գործակալք բոսֆանդակ Թուրքիոյ և Բունասատանի ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ և ԸՆԿ.

186

ՕՍԿԵԱՑ ԵՒ ԱՐԵՄԱՏԵԱՑ ՎԵՑ ՄԻՏԱԼՔ

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ ԲՈՒԺՈՒՄՆ

ՍՏԱՄՓՈՒՄԻ ՀԻԻԱՆԴՈՒԹԵՒՆՆ

ՊԱՏՈՒՈՑ Վ. ԱՅԱԿԱՆ 1872 ՓԱՐԻԶ

ՏԻՐԱՆԻ ԳԻՆԻ

698

Ֆրանսացի և օտար բժշկաց 4.000է աւելի ներբողալից վկայութիւնք կ'ապացուցանեն ազդեցութիւնն այս գինիին, որ Ալիքանթէի գինիին չափ ախորժահամէ։

Կ-ԱՐ-ՐԷԼ Ի ԸՐԱՅ-ՅԱԼԻ ԲԻՆԵՒՈՒ Կ'ՈՒԼԷՆԻՆ ԱԲԺՇԿԱԼԻ Ի ԼԸ ՊԷՐԻՈՅԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ

Կեդրոնատեղի՝ ԾԱՆՆԻ ԼԻ ԺՈՒՏԱՆ, 1, Կամուրջի Նրապարակ, Պոլիս

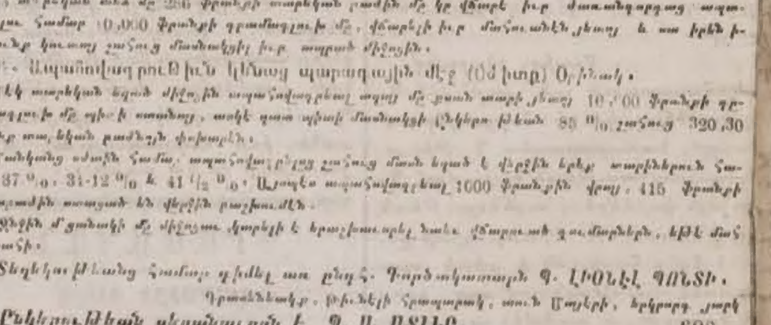

Ընդհանուր մթերանոցն է ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ ԺՈՂՈՎ ԲԱՆԶՈՒԹԻՒ, Մեծ փողոց Բերայի, և ԴԵՂԱՐԱՆ Ա. ՄԵՐՀԱՄԷԹՃԵԱՆ, Պոլիս, Պահչէ-Գարու, 18 91

Խ Ա Տ Ի Ա Խ

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԵԿԱՄՏԻՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՎԻԵՆՆԱ. Հաստատեալ 1858 թն

1887 Դեկտեմբեր 31ին երաշխաւորեալ հասոյթն էր Ֆր.	86.699.959.42
Ամբողջութիւն ապահովեալ գումարաց »	408.448.921.35

Ապահովագրել տուող անձինք մանաւանդ պարագային մէջ տարեկան բաժինները $0_{/0}$ 25 չափ կ'ընեն։

Ապահովագրել տուող անձինք կենաց պարագային մէջ ապահովագրեալ գրամագլուխներէն մինչեւ 41 ½ $^{0}_{0}$ չափ կ'ընեն։

ԽԱՐԻՍԻՍ ընկերութեան կատարած գլխաւոր գործողութիւնք են.

Ա. Ապահովագրութիւն մանուան պարագային մէջ։ Օրինակ։

35 տարեկան անձ մը 256 Ֆրանքի տարեկան բաժին մը կը վճարէ իւր ժառանգաց ապահովելու համար 10.000 Ֆրանքի գրամագլուխ մը, վճարելի իւր մահուանէն յետոյ և սա իրեն բաւականք կուտայ շահաց մասնակցիլ իւր տարած մինչոցին։

Բ. Ապահովագրութիւն կենաց պարագային մէջ (մեծ խոր) Օրինակ։

Անկ տարեկան եղած մէջ մը ապահովագրեալ ազգ մը քսան տարի յետոյ 10.000 Ֆրանքի գրամագլուխ մը պիտի տանոյ, տակի գտա պիտի մասնակցի (Ընկերութեան 85 $^{0}_{0}$ շահաց 320.30 Ֆրանք տարեկան բաժնի փոխարէն։

Մասնակց ժամին համար, ապահովագրելոց շահաց մասն եղած է վերջին երեք տարիներուն համար 87 $^{0}_{0}$, 31.12 $^{0}_{0}$ և 41 ½ $^{0}_{0}$։ Այսպէս ապահովագրեալ 1000 Ֆրանքին վրայ, 415 Ֆրանքի շահաբաժին տուած են վերջին բաշխումին։

Ինչին մասնակցի մը մինչեւ մարելի է երաշխաւորել նաեւ վճարուած գումարներն, եթէ մահ պատահի։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհ. Գործակատարն Գ. ԼԻՕՆԵԼ ՊՈՆՏԻ.

Գրասենեակք. Թիւնելի հրապարակ, տուն Մայերի, երկրորդ յարկ

Ընկերութեան անդամատարն է Գ. Ս. ԱՏԼԻԷ 608

ՄՈԳԱԿԱՆ ՆԵՐԿ

Նոր գիւտ մէկ այս հաղորդուն գոյնը փոխելու համար մէկ երկու անգամէն, առանց ուրիշ ո և է նիւթի գործածութեան կամ լուացքի.

ՇԱԳԱՆԱԳԱՆԱԳԻՑՆԵՒ ԳԱՄ ԲՆԱԿԱՆ ԿՏԱՐՈՒԱԾ ՍԵՒԻ

Այս նոր ներկը բաղկացեալ է միայն արմատներու և խոտերու նիւթէ։ Սպիտակ կամ կարմիր մազերն անմիջապէս կը փոխուին գոյնս շագանակագոյնի կամ թանձր սեւի։

Փորձը ցոյց տուած է թէ այս ներկն ոչ մէկ դերազանց է նմանարնակ ուրիշ պատրաստութիւններէ։ Նոր տարատեսակ է։ Ունի է մազերուն ամենէն բնական երեւոյթը տալ և ամենէն ուշագիր գիտցողն ի գերև հանելու։ Չը կասեցնէ հերաց անկումը, գլուխը կը մաքրէ, թեփը կ'ոչնչացնէ և նոր այլ կուսաց մազային մարմին։ Ուշադրութեամբ կարդալ

ԳՈՐԾՄԱՆՄԱՆ ԵՂԱՆԱԿԸ

Արուակը երերցնել գործածելէ առաջ և փոքր քանակութեամբ հեղուկէն դնել սկաւառակի մը մէջ, յետոյ բարակ սպունգի սանդալով մը կամ այլ հեղուկին մէջ թրջած ըստ ուզածդ մը թեթեւ կերպով մազերուն վրայ անցուցանել գոյն, այնպէս որ ամբողջ մազերն։ Ապա գլուխը բաց պահել մինչեւ որ հեղուկը չոգիանայ։ Բոլոր մազերը մէկ ջղալով, ամենը մէկ երկու գործածութեան պէտք ունին, այլոց համար մէկ անգամէ բաւ է։ Նիւթ մէկ երկու անգամէն աւելի գործածելի, գոյնն աւելի թանձր կ'ելլայ։ Անգամ մը որ ուզուած գոյնը մեզ բերուած է, գոյն տարիներով պահելու համար կը բաւէ երեք չորս շաբաթն անգամ մը հեղուկին գործածել։ Նայն եղանակը գործածելու է մարուքին և պեխերուն համար։ Գլուխ չունի գլուխը լուալ գործածելէն առաջ կամ ետքը։ Բնականաբար վերջին դէպքին ներկին մասերուն լուալու է առ ի գոյն շնչութիւն։

ԾԱՆ. Եթէ ուզուած գոյնը մեզ բերուի մէկ երկու գործողութենէ ետք, գլուխը ուզուս է քիչ մը ալրոյով, ապա գլուխն բանալ է այդ ներկին մէջ թէթեւապէս թրջած սպունգ մը, և ուզուած ազդեցութիւնն յառաջ կուգայ անմիջապէս։

ԿԱՂԴԵՐԷՆ ՁԳՈՒՇԱՆԱՆ

Միակ կիզբոնատեղն ԼՐՄՈՒՆՏ ԴՈՐԻՈՆԱՆ, ՌՆԴԼԷԳԱՆ ԸՆԴԷԱՆՈՒՄ ՄԹԵՐԱՆՈՑ, Վալտոս, Պահանանցի քով, կայսրան Ղալաթիա-Թիւնելիի Թրամուէյի մէջ, Թիւ 95 և 97։ 77

ՄԸՏԱԿԱՆ Ս. Ե. ԱԼԼԷՆԻՆ

ԵՐԱԽԻՏՔԱԾՈՒԹԵՍՆԵՐՈՒ ՄԱՆՐ. ԴԱՄԻՐՈՒՄՐԷ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Դէրմակ ընկած մազերուն դէմ, վերնիմ ու գեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, այժմ և ամենայն։ Դիտու թեկը շուտ մը անհրաժեշտ կ'ըլլան։ Իր անուշ հոտը առատ է ու հեշտալի։

"Մէկ շիշը կը բաւէ։" Բայց փորձը ունեցան ամենքը որոնց մերթապատուած մազերնին բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։ Դիրի չէ, և ամենէն գեղեցիկ մը չքնեղ։ Թէ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենդանի մազ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր ՍԷՆ Ա. Ե. ԱԼԼԷՆի մանրաբարձրանալ նոր նորոգիչն։ (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Դիմաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Ղրկելու Հարիւր ու Երկու Եղբայր։ Կը վաճառուի ամեն ապրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգրկեցի գեղագործներու քով։

Կը վաճառուի Փ. և Ն. Փանչիք եղբարց Երիտասարդական դեղարանը, 455 Մեծ փողոց Բերա, Իսթանպուլ, Գալաթիա, Պահչէ Գարարդիր 95 և 97։ Պիշիրելեն դրարց քով 77 Լիմէն Լանիա—, 54 Նէկի ճաբ և 168 Մեծ փողոց Բերայի, և Իզմիրի քով Բերա Մեծ փողոց Թիւ 422։ 61